

Vientirahoituksen digitalisoituminen

Vientiremburssin sähköinen kulkeminen ja käsittely

Pinja Pesonen

Tekijä Pinja Pesonen	
Koulutusohjelma Finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Vientirahoituksen digitalisoituminen Vientiremburssin sähköinen kulkeminen ja käsittely	Sivu- ja liitesivumäärä 50 + 0
<p>Digitalisaatio on muuttanut tapaamme toimia jo vuosikymmeniä. Myös rahoitusmaailmassa digitalisaation vaikutus on ollut suuri. Ennen vientirahoituksen asiakirjat liikkuvat kuriirien välityksellä, mutta nyt yhä enenevässä määrin ne kulkevat sähköisesti osapuolten välillä. Myös asiakirjojen ja kaupanrahoituksen käsittely on muuttunut jatkuvasti automaattisemmaksi ja digitaalisemmaksi.</p> <p>Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen projekti, jonka toimeksiantaja on suomalainen metsäalan yritys Metsä Group. Opinnäytetyön tavoitteena on tehdä Metsä Group Treasuryn sisäiseen käyttöön ohje GlobalTrade -järjestelmän käytöstä ja vientiremburssin sähköisestä prosessoinnista järjestelmässä. GlobalTrade -järjestelmää käytetään useammalla tasolla, mutta tämä ohje suunnataan vain pääkäyttäjän tasolle. Pääkäyttäjän keskeisin tehtävä on taata käyttäjille luotettava ja sujuva vientiremburssin käsittelyalusta, josta löytyy kaikki käyttäjän tarvitsema data reaaliaikaisesti.</p> <p>Aihe on rajattu koskemaan vientirahoituksen eri muotoja, SWIFT-sanomia ja GlobalTrade -järjestelmää. Produktissa keskitytään vain Metsä Groupin kehittämiin ratkaisuihin GlobalTrade -järjestelmän käytössä ja vientiremburssin sähköisessä käsittelyssä.</p> <p>Opinnäytetyö noudattaa perinteistä raportointirakennetta. Työ koostuu johdannosta, kahdesta tietoperustaluvusta sekä empiriasta ja pohdinnasta. Viimeisenä ovat lähteet. Yrityssalaisuuksien vuoksi produktia ei ole liitetty julkiseen opinnäytetyöhön. Empiria osuudesta löytyy kuitenkin sanallinen kuvaus produktista.</p> <p>Opinnäytetyön tekeminen aloitettiin tammikuussa 2019 ja se oli valmis toukokuussa 2019. Itse produktin tekemiseen käytettiin 7 viikkoa. Sekä opinnäytetyö, että produkti valmistuivat suunnitellussa aikataulussa.</p> <p>Valmis produkti oli onnistunut ja toimeksiannon mukainen. Produktista ei löytynyt puutteita tai huomautettavaa sen testausvaiheessa tai käyttötilanteissa. Produkti tulee kuitenkin pitää ajan tasalla päivittämällä sitä prosessien ja toimintatapojen muuttuessa. Nykyinen kehitys kaupanrahoituksen alalla viittaa siihen, että muutoksia on luvassa myös tulevaisuudessa.</p> <p>Tästä opinnäytetyöstä lukija oppii vientirahoituksen perusteet, sekä SWIFT-sanomien sisällöstä ja liikkumisesta. Produkti opettaa lukijaa prosessoimaan sähköisiä vientiremburssseja ja käyttämään GlobalTrade -järjestelmää Metsä Groupin ohjeiden mukaisesti.</p>	
Asiasanat Vientirahoitus, Vientiremburssi, SWIFT, GlobalTrade -järjestelmä, Käyttöohje	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Metsä Groupin esittely	3
1.2	Opinnäytetyön tavoitteet	6
1.3	Aiheen rajausta	7
2	Vientirahoituksen eri muodot	9
2.1	Maksumääräys	10
2.2	Valuuttaluotto	11
2.3	Vientiperittävä	11
2.4	Vientifactoring	15
2.5	Vekselit ja forfaiting	17
2.6	Vientiremburssi	21
3	GlobalTrade -järjestelmä ja SWIFT	26
3.1	Global Trade Corporation ja GlobalTrade -järjestelmä	27
3.2	SWIFT-sanomat ja niiden sisältö, liikkuminen ja rakenne	28
4	Pääkäyttäjöohjeen suunnittelu ja toteuttaminen	37
4.1	Rajoittavat tekijät	38
4.2	Produktin sisällön ja tekemisen kuvaus	39
5	Pohdinta	46
	Lähteet	51

1 Johdanto

Digitalisaatio on muuttanut maailmaa ympärillämme jo muutaman vuosikymmenen verran. Myös rahoitusala on saanut kokea suuria muutoksia digitalisaation myötä. Digitalisaatiolla tarkoitetaan tämän opinnäytetyön yhteydessä datan tallentamista, käsittelyä ja siirtämistä tietokoneiden ymmärtämässä sähköisessä muodossa. Digitalisaatio käsitteellä viitataan myös laajemmin taloudellisen ja yhteiskunnalliseen muutosprosessiin, joka on seurausta ICT eli tieto- ja viestintätekniikan kehityksestä. (Itkonen, 2015.)

Digitalisaation povataan muuttavan taloutta ja yhteiskuntaamme vielä monella tavoin. Kulutustottumukset muuttuvat uusien ICT-sovellusten myötä, ja samalla sovellukset hävittävät, mutta myös luovat uusia työpaikkoja. Digitalisaatio muovaa myös työn luonnetta, eli sama työ saatetaan tehdä täysin uudella tavalla digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen. Muutospaineet eri aloilla, ja varsinkin talousalalla, ovat kovat. Digitalisaation uskotaan parantavan työn tuottavuutta uusilla nopeammilla ratkaisuilla. (Itkonen, 2015.) Uudet digitaaliset ratkaisut näkyvät myös rahoitusmaailmassa. Aiemmin kuriirien ja postin välityksellä liikkuneet asiakirjat ja dokumentit liikkuvat nyt yhä useammin sähköisessä ympäristössä pankkien, myyjien ja ostajien välillä. Digitaalinen muutos on tehnyt rahoitusvälineiden, asiakirjojen ja dokumenttien siirtelystä ja käsittelystä huomattavasti nopeampaa ja tehokkaampaa.

SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) on ollut mahdollistamassa kaupanrahoituksen digitalisoitumista. SWIFT tarjoaa maailmanlaajuisista sähköistä ulkomaankaupan rahoitukseen liittyvää tiedonsiirtojärjestelmää, joka yhdistää kaupan eri osapuolet. Yli 10 000 instituutiota yli 200 maassa on osallistunut SWIFT:n toimintaan. SWIFT:n kautta myyjä, ostaja ja pankit ovat toisiinsa yhteydessä sähköisten alustojen kautta. SWIFT:n on perustanut pankit vuonna 1973. Osuuskuntamuotoisen yhtiön tarkoitus on tarjota viestintäjärjestelmä, viestintästandardit sekä alusta sähköiseen ja turvalliseen viestintään. (Swift, 2019.)

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajana toimii suomalainen metsäalan yritys Metsä Group. Metsä Group käyttää GlobalTrade -järjestelmää sähköisten vientiremburssisanomien käsittelyyn, vastaanottamiseen ja siirtämiseen. Remburssisanomat voivat olla esimerkiksi remburssin avauksia, maksusanomina, muutoksia tai vastauksia asiakirjaesityksiin. Sanomat siirtyvät nopeasti SWIFT-sanomina Metsä Groupin ja pankin välillä. Vaikka sähköisen remburssinkäsittelyn tarkoitus on vähentää ihmisen tekemää työtä ja automatisoida prosesseja, vaatii tekeminen silti vielä paljon ihmisen apua ja ammattitaitoa sekä ihmisen suorittamaa manuaalista työskentelyä.

Vientiremburssien käsittely ja käyttö vaatii ymmärrystä itse remburseista ja niiden erityispiirteistä. Vientiremburssia käytetään ulkomaankaupassa. Remburssi toimii parhaimmillaan maksuvälineenä, maksutapana sekä kassanhallinnan työkaluna. Vientiremburssia käytetään silloin, kun ostajan ja myyjän välimatka on pitkä tai kyseessä on ennestään tuntematon asiakas. Joissain maissa remburssin käyttö voi kuitenkin olla jopa maan kauppatapa. Vientiremburssilla myyjä ja ostaja voivat tehokkaasti pienentää kaupan riskejä ottamalla pankit mukaan kaupantekoon. Remburssissa osapuolia on aina vähintään neljä: myyjä, ostaja sekä edellä mainittujen pankit. Remburssissa ostajan pankki sitoutuu maksamaan myyjälle remburssilla sovitun summan, kunhan myyjä esittää virheettömät remburssilla määritellyt asiakirjat ostajan pankille. (Melin 2011, 130; Helppi & Paloheimo 2005, 115.)

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan vientiremburssin lisäksi viennin rahoitusmuotoja, vientiremburssin digitaalista esitysmuotoa ja sen liikkumista sähköisessä ympäristössä. Opinnäytetyön produktina tuotetussa käyttöohjessa hyödynnetään teoriaa sekä kertynyttä ammattitaitoa ja ymmärrystä vientiremburssien sähköisestä käsittelystä.

Opinnäytetyö noudattaa perinteistä raporttirakennetta. Opinnäytetyö koostuu johdannosta, kahdesta teorialuvusta, empiirisestä osuudesta sekä pohdinnasta. Johdannossa käsitellään aiheenvalintaa ja -rajausta, opinnäytetyön tavoitteita sekä esitellään toimeksiantaja Metsä Group. Tietoperusta koostuu kahdesta pääluvusta, joissa esitellään vientiyhtiöiden eri rahoitusmahdollisuudet sekä syvennyttään vientiremburssien digitaaliseen liikkumiseen sekä niiden sisältöön. Empiriaosuus sisältää kuvauksen produktista ja sen tekemisen vaiheista. Pohdintaluku käsittelee opinnäytetyön luotettavuutta, onnistumista ja tavoitteiden täyttymistä sekä jatkotutkimusaiheita.

Vientirahoitus ja vientiremburssit eivät ole opinnäytetöiden aiheena suosituimmasta päästä. Kyseistä aihetta koskevia töitä löytyy kuitenkin jonkin verran, joskin ei aivan uusia. Alla on esitelty lyhyesti kaksi aiheeseen liittyvää opinnäytetyötä.

Mikko Malminen esittelee vuonna 2011 julkaistussa opinnäytetyössään, Vientiremburssien elektroninen asiakirjaesitys, vientiremburssien sähköistä kulkua ja remburssiasiakirjoja. Malmisen työ sivuaa allekirjoittaneen opinnäytetyötä jossain määrin. Malminen esittelee vientiremburssit yleisellä tasolla ja Nordean tavan käsitellä remburssiasiakirjoja. Malminen esittelee myös työssään remburssiasiakirjojen sähköistä esitysmuotoa. Allekirjoittaneen opinnäytetyö ottaa vahvasti Metsä Groupin näkökulman vientiremburssien sähköisessä

käsittelyssä, ja esittää miten juuri kyseinen yritys hoitaa vientiremburssien käsittelyn. Lisäksi allekirjoittanut avaa työssään viejäosapuolen eri rahoitusmahdollisuudet, ja avaa SWIFT-sanomien sisältöä ja muotovaatimuksia. Malminen puolestaan keskittyy työssään tiukasti vientirembursseihin.

Jonna Laitinen julkaisi vuonna 2013 opinnäytetyönsä Viennin rahoitus- ja tukimuodot sekä projektit vienninedistämistoiminnassa, Case: ilmasilta pk-yrityksille Keski-Pohjanmaalta -hanke. Laitisen opinnäytetyö yhdistää viennin rahoituksen eri muodot tukimuotoineen, mutta keskittyy kuitenkin viennin edistämiseen sekä ilmasilta -hankkeeseen. Näkökulmana Laitisen työ on mielenkiintoinen, mutta kuitenkin hyvin erilainen, kuin allekirjoittaneen.

1.1 Metsä Groupin esittely

Metsä Group on suomalainen metsäteollisuuskonserni, joka toimii kansainvälisesti noin 30 maassa. Tuotantoa tehdään seitsemässä maassa. Metsä Groupin tuottamia hyödykkeitä ovat muun muassa sellu, pehmo- ja ruuanlaittopaperit, kartonki ja puutuotteet. Metsä Groupilla on myös muita liiketoiminnan osa-alueita kuten metsäpalveluita ja puunhankintaa. Laaja hyödyketuotanto takaa sen, että Metsä Group pystyy hyödyntämään puun osat mahdollisimman tehokkaasti. Puunrunko jalostetaan sahatavaraksi, vaneriksi ja Kerto LVL- tuotteiksi. Puunkuoresta, oksista ja latvuksesta saadaan uusiutuvaa energiaa. Puun muista osista valmistetaan sellua ja muita biotuotteita. (Metsä Group 2018, 14; Metsä Group.)

Metsä Groupilla on pitkä, yli 80-vuotinen, historia. Toiminta on aina perustunut osuuskunta aatteen ympärille. Osuuskuntamuotoinen toiminta on taannut paremman neuvotteluaseman metsänomistajille puukaupassa. Yhteismyynnistä toiminta laajeni puun vientiin vuonna 1934 perustetun Metsäliitto Oy:n johdolla. Vuonna 1947 toiminta muuttui virallisesti osuuskuntamuotoiseksi, ja vuonna 1949 Metsä Groupin toimintaa laajennettiin hankkimalla ensimmäiset omat sahat. 1950-luvulla toimintaan tuli mukaan kemiallinen metsäteollisuus. 1960-luvulla Metsä Group alkoi vahvasti kansainvälistyä. 1980-luvulla selluteollisuus alkoi kasvaa voimakkaasti. Vuonna 2012 Metsäliitto-konserni vaihtoi nimensä Metsä Groupiksi yritysilmeen uudistuksen yhteydessä. (Metsä Group.)

Metsä Groupin puuaines on jäljitettävissä ja siitä 88% on sertifioitu. Sertifikaatti takaa, että metsää on hoidettu kestävästi ja lakeja noudattaen. Metsä Groupin tärkeimpiä arvoja onkin kestävä kehitys, jonka johdolla halutaan taata huolellista ja ekologista metsänhoitoa.

Suurin osa puuaineksesta hankitaan suoraan Metsä Groupin suomalaisilta omistajajäseniltä. Puuta ostetaan kuitenkin myös ulkomailta, esimerkiksi Ruotsista, Venäjältä ja Baltian maista. Metsänomistajille syntyy vuosittain noin 500 miljoonaa euroa tuloa puukaupasta Metsä Groupin kanssa. (Metsä Group 2018, 4, 9.)

Metsä Groupin sisällä vientiremburssin käsittelijöiden on tärkeää ymmärtää Metsä Groupin yritys rakenne sekä viennin kohteena olevat tuotteet. Tuotteet vaikuttavat aina kuljetustapaan ja jopa rahoitusmuodon valintaan.

Konsernin emoyritys Metsäliitto Osuuskunta, jossa omistajina 104 000 Suomalaista metsänomistajaa				
Metsä Forest	Metsä Wood	Metsä Fibre	Metsä Board	Metsä Tissue
Puunhankinta ja metsäpalvelut	Puutuotteet	Sellu- ja sahateollisuus	Kartonki	Pehmo- ja ruuanlaittopaperit
Osuuskunta omistaa 100%	Osuuskunta omistaa 100%	Osuuskunta 50,1% Metsä Board 24,9% ja Itochu Corporation 25%	Osuuskunta 42,53% (äänimäärä 62,15%)	Osuuskunta omistaa 100%
Liikevaihto 1,6 MRD Euroa	Liikevaihto 0,5 MRD Euroa	Liikevaihto 1,9 MRD Euroa	Liikevaihto 1,8 MRD Euroa	Liikevaihto 1,0 MRD Euroa
Henkilöstö 850	Henkilöstö 1 400	Henkilöstö 1 200	Henkilöstö 2 350	Henkilöstö 2 800

Kuva 1. Metsä Group konserni vuonna 2017. (Mukaillen Metsä Group 2018,1.)

Metsäliitto Osuuskunta on koko Metsä Groupin emoyhtiö. Osuuskuntaan kuuluu noin 104 000 metsänomistajaa. Metsäliitto Osuuskunta koostuu Metsä Forestista ja Metsä Woodista sekä tytäryhtiöistä Metsä Tissuesta, Metsä Boardista ja Metsä Fibrestä. Konserni työllistää yhteensä noin 9 100 ihmistä. Suomessa sijaitsevien tehtaiden viennin arvo on yhteensä 2,8 miljardia euroa, ja Suomen kokonaisviennistä se vastaa noin viiden prosentin osuutta. (Metsä Group 2018, 17; Metsä Group.) Kuvaan 1 on koottu Metsäliitto Osuuskunnan alaiset yritykset ja kerrottu lyhyesti yritysten tärkeimmät tuotteet, omistusosuudet, liikevaihto sekä henkilöstön määrä. Kuvasta huomataan, että suurin työllistäjä on Metsä Tissue, ja suurin liikevaihto löytyy Metsä Fibreltä. Forest, Wood ja Tissue ovat kokonaisuudessaan Metsäliitto Osuuskunnan omistuksessa ja Fibrestä Osuuskunta omistaa 50,1%, Board 24,9% ja Itochu Corporation omistaa loput 25%. Metsä Boardista Osuuskunnan äänimäärä on 62,15%, vaikka Osuuskunta omistaakin vain 42,53% yrityksestä. Metsä Board on ainoa yritys, jonka osakkeilla käydään kauppaa julkisesti pörssissä. Osakkeenomistajat siis omistavat Metsä Boardista loput 57,47% ja äänimäärästä loput 37,85%.

Metsä Forestin palveluihin kuuluu metsänhoito- sekä puukauppapalvelut metsänomistajille. Metsä Forest vastaa konsernin puunhankinnasta, korjuusta, mittauksesta sekä hoitaa puun toimitukset tuotantolaitoksille ja teollisille asiakkaille. (Metsä Group 2018, 1, 9.)

Metsä Woodin tuottamiin tuotteisiin kuuluvat Kerto LVL-puutuotteet sekä koivu- ja havuvarit teollisuus- ja rakennusasiakkaiden käyttöön sekä jakeluasiakkaiden tarpeisiin. Metsä Wood hoitaa myös Metsä Fibren tuottaman sahatavaran myynnin. Kerto LVL valmistetaan havupuuvuulusta liimaamalla, ja on järeä palkki- ja puulevytuote. Kerto on koostumuksensa ansiosta kestävä, mutta kevyt rakennusmateriaali. Kerto LVL-tuotteita voidaan käyttää kaikkeen rakentamiseen. (Metsä Group 2018, 1, 10; Metsä Wood 2019.)

Metsä Fibre on maailman suurin markkinahavusellun valmistaja. Lisäksi Metsä Fibre on sahatavaran tuottajana Suomen suurin. Näiden lisäksi Metsä Fibren tuotteisiin kuuluvat biotuotteet, kuten biokemikaalit sekä uusiutuva energia. (Metsä Group 2018, 1,11.)

Metsä Boardilla on johtava asema Euroopassa ensikuitukartonkien valmistajana. Metsä Boardin tuotteita ovat monikerroksiset taive- ja tarjoilupakkaukset sekä valkoiset kraftlainerit ja kartongit kuluttaja-, myymälä- ja tarjoilupakkauksiin. Taivekartonkeja käytetään erilaisten kuluttajapakkausten valmistamiseen. Kraftlaineri on pahvia, jossa kahden aaltopahvin (lainerin tai vahvemman kraftlainerin) välissä on aaltoileva kerros. Metsä Boardin tuottamat kartongit soveltuvat ruoka-, kosmetiikka-, lääke- ja elektroniikkapakkauksiin sekä vähittäiskaupan myyntitelineisiin. (Metsä Group 2018, 1,12; Suomen metsäyhdistys.)

Metsä Tissuen tuotteisiin kuuluu erilaiset pehmopaperit tuotemerkeiltä Lambi, Serla, Mola ja Tento, jotka ovat suunnattu kuluttajille. Yrityksiä varten on räätälöity Katrin tuotteet ja hygieniaratkaisut sopivat käytettäväksi julkisissa tiloissa. Katrin-tuotesarjaan kuuluu wc-paperia, lautasliinoja sekä käsi-, kasvo-, ja teollisuuspyyhkeitä. Muita sarjaan kuuluvia tuotteita ovat saippua-annostelijat ja näihin liittyvät lisävarusteet. SAGA-ruuanlaittopaperit sopivat sekä koti- että ammattikäyttöön. Mola ja Tento tarjoavat erilaisia WC- ja talouspaperia sekä nenäliinoja. Metsä Tissuen tuotteita viedään noin 70:een eri maahan. (Metsä Group 2018, 1,13.)

Metsä Groupin arvoja ovat vastuullinen tuloksenteko, luotettavuus, yhteistyö sekä uudistuminen. Nämä arvot näkyvät myös Metsä Groupin Treasuryn toiminnassa. Metsä Group Treasury toimii koko konsernin rahoitusosastona ja sisäisenä pankkina. Osaston päätehtäviä ovat muun muassa konsernin likviditeetistä, käteisvaroista ja eri rahoitusriskeistä

huolehtiminen, yhteydenpito pankkeihin sekä rahoitussuunnittelu ja tarvittavan rahan määrän ennustaminen. (KPMG 2019.) Metsä Group Treasury sisällä toimiva Trade Finance -yksikkö hoitaa Metsä Groupin kaupanrahoitukseen liittyviä asioita.

1.2 Opinnäytetyön tavoitteet

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tehdä Metsä Group Treasury sisäiseen käyttöön ohje GlobalTrade -järjestelmän käytöstä ja vientiremburssin sähköisestä prosessoinnista järjestelmässä. GlobalTrade -järjestelmää käytetään useammalla tasolla, mutta käyttöohje suunnataan vain ylemmän tason eli pääkäyttäjän tasolle. Pääkäyttäjällä tarkoitetaan tässä henkilöä, jolla on laajin mahdollinen käyttö- ja muokkaus-oikeus GlobalTrade -järjestelmässä. Pääkäyttäjällä on siis muita käyttäjiä suuremmat käyttöoikeudet, jotta järjestelmän ylläpito ja valvonta onnistuu. Pääkäyttäjän tärkein tehtävä GlobalTrade -järjestelmässä on varmistaa, että sähköiset SWIFT sanomat kulkevat oikein järjestelmässä ja että ne allokoituvat oikein eri asiakaspalvelukeskuksille ja -yksiköille. Pääkäyttäjä vastaa ohjelman taustalla pyörivistä asioista, ja toinen tärkeä tehtävä onkin varmistaa järjestelmän oikeanlainen toimiminen. Ongelmatilanteissa pääkäyttäjä on yhteydessä pankkeihin ja Global Trade Corporationiin. GlobalTrade -järjestelmää käytetään Metsä Groupissa sähköisten SWIFT sanomien vastaanottamiseen ja lähettämiseen. Näillä SWIFT:n välittämällä sanomilla hallitaan vientirembursseja. Itse vientiremburssien käsittely tapahtuu Metsä Groupin asiakaspalvelukeskuksissa Suomessa ja ulkomailla.

Käyttöohje tehdään Metsä Group Treasury toimeksiannosta ja opinnäytetyö toteutetaan toiminnallisena työnä. Metsä Group Treasuryssä on käytäntö, että jokaisesta työtehtävästä löytyy kirjalliset ohjeet. Kirjallisilla ohjeilla pyritään vähentämään henkilökeskeisyyttä työympäristössä. Yksikään työtehtävä ei saa jäädä tekemättä sairastumisen tai äkillisen tapaturman takia. Ohjeiden tulee olla selkeät ja yksinkertaiset, joilla haetaan vain työn manuaalista suorittamista. Tarkoitus ei edes ole selittää ohjeessa kaikkea mahdollista, vaan tärkeintä on työn suorittaminen onnistuneesti. Pääkäyttäjän ohjetta päivitetyn GlobalTrade -järjestelmän käyttöön ei ollut ennen tätä projektia.

Pääkäyttäjän ohje toimii lisäksi opetusmateriaalina, sekä pohjana ohjeelle, joka tehdään myöhemmin asiakaspalvelukeskusten käyttöön. Ohjeesta hyötyvät Treasuryn nykyiset ja tulevat työntekijät sekä Metsä Groupin asiakaspalvelukeskuksissa työskentelevät henkilöt.

Produkti on ajankohtainen, sillä Metsä Groupin asiakaspalvelukeskusten on määrä ottaa päivitetty GlobalTrade -järjestelmä laaja-alaisena käyttöönsä vuoden 2019 aikana. Metsä

Group Treasuryn tulee ennen tätä selvittää GlobalTrade -järjestelmän toiminnot ja käsittely sekä tehdä pääkäyttäjätasolle ohje. Pääkäyttäjätason ohjeen tulee olla valmis ennen asiakaspalvelukeskusten työntekijöille suunnattua ohjetta. Rahoituskanavat ovat jo pitkään olleet murroksessa. SWIFT ja GlobalTrade -järjestelmä ovat jatkuvien päivitysten ja uudistusten alaisina. Nyt on siis oikea aika koota yhteen tämän hetkinen tieto yksiin kansiin, ja jatkaa tätä tiedon ylläpitämistä.

1.3 Aiheen rajaus

Tämän opinnäytetyön kaksi tietoperustalukua käsittävät viennin rahoituksen eri muotoja myyjän näkökulmasta sekä vientiremburssien käsittelyyn ja kulkemiseen vaadittavia järjestelmiä ja osapuolia. Ensimmäisessä tietoperustaluvussa käsitellään maksumääräyksiä, valuuttaluottoja, vientiperittäviä, vientifactoringia, vekseleitä, forfaitingia sekä vientiremburseja. Toinen tietoperustaluku kertoo Global Trade Corporationista sekä heidän kehittämästään GlobalTrade -järjestelmästä sekä SWIFT sanomista, sanomien sisällöstä sekä sanomien kulkemisesta.

Opinnäytetyön aihe rajautuu kotimaan vientirahoitukseen, sekä vientiremburssin sähköiseen käsittelyyn ja sisältöön. Vientiremburssisanomien sähköisessä käsittelyssä käsitellään Metsä Groupin kehittämiä ratkaisuja ja GlobalTrade -järjestelmää. Aiheen ulkopuolelle jäävät siis muut käsittelyalustat ja muiden yritysten kehittämät ratkaisut samoihin ongelmiin. Tuonti rajautuu aiheen ulkopuolelle, ja viennin rahoituksen eri ratkaisuissa syvenytään vain viejäyrityksen mahdollisuuksiin järjestää rahoitusta. Myös viennin kannalta monet muut oleelliset seikat rajautuvat aiheen ulkopuolelle kuten toimituslausekkeet, kun työssä keskitytään puhtaasti rahoitukseen.

SWIFT:n vientiremburssisanomissa keskitytään vain myyjäosapuolen ja myyjän pankin väliseen viestintään. Tämä rajaa ostajan ja ostajan pankin sekä pankkien välisen viestintän aiheen ulkopuolelle. Myyjän ja myyjän pankin välinen viestintä muodostaa selkeän kokonaisuuden, ja siihen jonkin osan lisääminen sirpaloittaisi ja laajentaisi aihetta liikaa.

Opinnäytetyössä käsitellään vain vientiremburssin sähköistä liikkumista ja sähköistä käsittelyä. Aiheen ulkopuolelle jää siis muilla tavoin liikkuvat remburssisanomat. Nykyäänkin osa remburseista kulkee kuriirien ja postin välityksellä paperisessa muodossa, mutta niiden liikkumiseen ja käsittelyyn ei tässä työssä oteta kantaa. Myöskään produktissa ei neuvota miten Metsä Groupissa käsitellään paperisessa muodossa saapuvia remburssisanomia. Produktissa keskitytään vain Metsä Groupin kehittämiin ratkaisuihin vientiremburssin sähköisessä käsittelyssä. Metsä Groupin käsittelytapa ei siten välttämättä toimi muiden

yritysten käytössä, ja muut yritykset ovatkin saattaneet päätyä vientiremburssin sähköisessä käsittelyssä muihin ratkaisuihin. Ohje ei siis ole sovellettavissa muiden yritysten käyttöön.

Tämän opinnäytetyön kohderyhmään kuuluvat remburssisanomien sähköiseen käsittelyyn ja liikkumiseen tutustuneet henkilöt, jotka kaipaavat lisää selkeyttä asiaan. Täydellisesti kohderyhmää kuvaava henkilö on Metsä Group Treasuryssä aloittanut uusi työntekijä, jonka työtehtäviin kuuluu olla GlobalTrade -järjestelmän pääkäyttäjä. Edellä kuvattu uusi työntekijä hyötyisi paljon tämän opinnäytetyön sisällöstä ja produktista, sillä ne selittävät laajasti ja monipuolisesti sen, mitä vientiremburssista tulee tietää ja mitä pääkäyttäjän tulee GlobalTrade -järjestelmässä tehdä.

2 Vientirahoituksen eri muodot

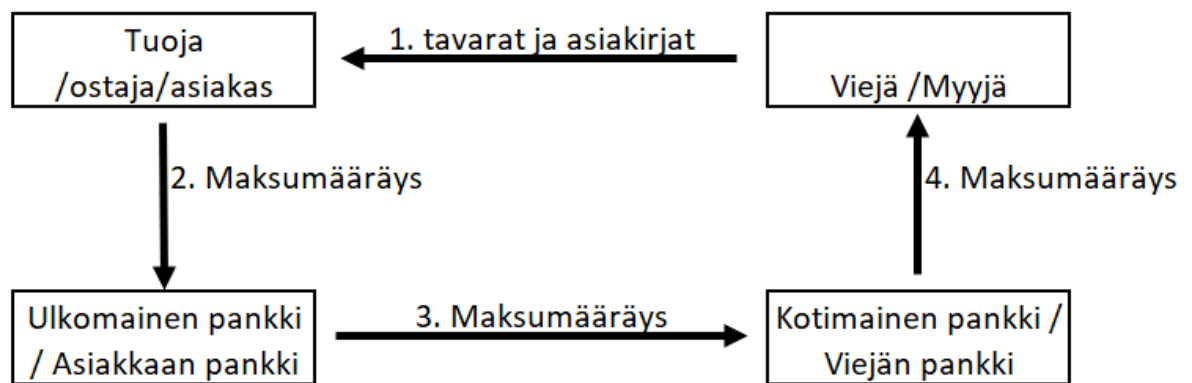
Yrityksen maksuliikenne kohtaa suuria muutoksia yrityksen kansainvälistyessä. Maksutavan valinta on yksi olennaisimmista seikoista kauppasopimusneuvotteluissa, ja oikean maksutavan löytäminen saattaa olla myös koko kaupan syntymisen edellytys. Kotimaan kaupassa käytetyt maksumuodot ja -tavat eivät pääsääntöisesti toimi kansainvälisessä kaupankäynnissä. Välimatkojen kasvaessa myös epävarmuus lisääntyy, ja kansainvälisessä kaupassa myös asiakkaan tunteminen hankaloituu. Maksuliikenteen hyvällä hoitamisella voidaan vaikuttaa rahan määrään, maksujen oikea-aikaisuuteen ja riskeihin sillä kansainvälistyminen sitoo paljon yrityksen pääomaa sekä rahavirtoja. Oikeilla maksutapa- valinnoilla voidaan myös nopeuttaa rahavirtojen kertymistä. Rahoitusriskien hallinnan mahdollisuus liittyy myös vahvasti tiettyihin maksutapoihin. (Helppi & Paloheimo 2005, 105; Melin 2011, 116.)

Rahoitustarve kasvaa viennin lisääntymisen myötä, sillä myyjän pääomaa sitoutuu investointeihin ja valmistukseen. Lisäksi ostajat saavat yleensä neuvoteltua pitkiäkin maksuajoja kovan kilpailun takia. Oikealla rahoitusmuodolla vientiyritys eli viejä voi hallita korkoja ja valuuttariskiä sekä maksuvalmiutta. Vahvistettu remburssi antaa maksutavoista eniten suoja riskien varalta. Toiseksi turvalisin valinta myyjälle on vientiperittävä. Vakiintuneissa kauppasuhteissa voidaan käyttää harkitusti maksumääräystä, sillä sen suoja on ostajan kannalta hyvin heikko. Maksuehtolauseke tulee kirjata mahdollisimman tarkasti, jotta voidaan taata mahdollisimman pienet riskit, sekä toimituksen ja maksun oikea-aikaisuus. Maksutavan valinta vaikuttaa myös siihen, kuinka suuri rooli pankeille syntyy. (Helppi & Paloheimo 2005, 105-106, 154; Melin 2011, 142; Grath 2014, 33.)

Kansainvälistyminen vaatii pääomaa. Yrityksillä saattaakin olla halu kansainvälistyä, mutta ei tarpeeksi pääomaa siihen ryhtymiseen. Suomessa yritysten kansainvälistymistä ja kasvua tukee Finnvera, joka on valtion omistama erityisrahoituslaitos. Finnvera toimii pankkien ja rahoituslaitosten rinnalla täydentäen rahoitusvalikoimaa yrityksille ja yrittäjille. Finnvera tarjoaa rahoituksen lisäksi myös takauksia, joiden avulla yrityksen on helpompi saada pankista lainaa. Liiketoimintasuunnitelman ja yritystutkimuksen perusteella Finnvera tekee laina- tai takauspäätöksen. Yritystutkimuksen perustana on yrityksen kannattavuuden tutkiminen. Yritystoiminnan tulee olla laskelmien mukaan kannattavaa lähitulevaisuudessa, jotta Finnvera lähtee tukemaan yritystä kansainvälistymisessä. (Yrityksen perustaminen; Finnvera a.)

2.1 Maksumääräys

Maksumääräystä käytetään yleensä silloin, kun myyjä ja ostaja tuntevat toisensa hyvin. Liikesuhteen on oltava vakiintunut ja luottamuksellinen. Maksutapahtumaan liittyy myyjän ja ostajan lisäksi kaksi pankkia, myyjän pankki sekä ostajan pankki. Maksumääräys on verrattavissa kotimaiseen tilisiirtoon. Pankit välittävät vain maksun eivätkä tarkista asiakirjoja, joten maksutapana maksumääräys on edullinen. Asiakirjojen tarkastamisesta ja huolehtimisesta pankit perivät aina palkkion. Maksumääräys on maksutapana aina peruuttamaton ja ehdoton. (Helppi & Paloheimo 2005, 107-108; Melin 2011, 123-125.) Kuvassa 2 on kuvattu maksumääräyksen tavanomainen kulku.

Kuva 2. Maksumääräyksen kulkukaavio. (Mukaillen Melin 2011, 124.)

Maksumääräyksessä myyjä lähettää ostajalle asiakirjat sekä sovitut tavarat. Tämän jälkeen ostaja antaa omalle pankilleen kirjallisen toimeksiannon tehdä maksu myyjän pankkiin. Ostajan on annettava toimeksiannon yhteydessä pankille tiedot maksutavasta, saajan nimi ja osoite, pankkiyhteys, tilinumero, valuutta ja summa sekä pankin BIC-koodi. Ulkomainen pankki välittää maksun myyjän pankkiin, josta pankki välittää maksun myyjälle. (Helppi & Paloheimo 2005, 99-100; Melin 2011, 123-125.)

BIC-koodi on lyhenne sanoista Bank Identification Code, ja se tarkoittaa pankin tunnistetietoa eli yksilöivää tunnistetta. Jokaisella pankilla on oma BIC-koodinsa. BIC-kooditieto on pakollinen ulkomaille maksettaessa. Esimerkiksi Suomalaisen Osuuspankin BIC-koodi on OKOYFIHH ja Nordean Suomen konttorin BIC-koodi on NDEAFIHH. Pankin siis voi päätellä neljästä ensimmäisestä kirjaimesta ja pankin maa käy ilmi viidennestä ja kuudennessa kirjaimesta. Suomen tunnus BIC-koodeissa on FI, niin kuin edellä mainituista esimerkeistä käy ilmi. (Nordea 2018; OP.)

Myyjän ja ostajan tulee sopia kulujen jakamisesta jo etukäteen. Voidaan sopia, että ostaja maksaa kaikki kulut, eli oman pankkinsa kulut sekä myyjän pankin kulut. Yleistä on myös

se, että kumpikin osapuoli maksaa oman pankkinsa kulut. Kolmas tapa on, että myyjä maksaa kummankin pankin kulut. (Helppi & Paloheimo 2005, 100.)

2.2 Valuuttaluotto

Valuuttaluotot ovat vientiluottoja, joissa ulkomaisille ostajille myönnettyjä maksuaikoja rahoitetaan pankkien välittämänä luottoina. Valuuttaluotto toimii myös tiettytyyppisenä ulkoisena suojautumiskeinona, jos luoton ajoittaa erääntymään samaan aikaan, kun ostajan maksuaika umpeutuu. Näin myyjä maksaa ulkomaanvaluutan velan saamallaan myyntituloilla. Valuuttaluotot voidaan jakaa lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin valuuttaluotoihin, joiden ehdot muuttuvat rahoituksen pituuden mukaan. (Helppi & Paloheimo 2005, 49; Melin 2011, 143.)

Lyhytaikaiset valuuttaluotot ovat pituudeltaan viikosta vuoteen. Yleisimmin luotot ovat kuitenkin pituudeltaan kolme, kuusi tai kaksitoista kuukautta. Lyhytaikaisia valuuttaluottoja käytetään käyttöpääomatarpeen, vientikaupan valmistuksen aikaiseen ja toimituksen jälkeiseen luototukseen. Valuuttana voidaan periaatteessa käyttää mitä tahansa käytössä olevaa valuuttaa. Lyhytaikaisissa valuuttaluotoissa laina-ajan korko pysyy samana, ja se koostuu marginaalista ja kansainvälisestä markkinakorosta. Takaisinmaksu tapahtuu kertamaksuna. (Melin 2011, 143.)

Pitkäaikaisessa valuuttaluotossa korko taas voi olla vaihtuva tai kiinteä. Pitkäaikaisia valuuttaluottoja myönnetään viennin projekteihin ja investointeihin sekä pitkien toimitusten rahoittamiseksi. Luottoa neuvoteltaessa tulee sopia lyhennystapa (kertalyhenteinen vai tasalyhenteinen), lainan määrä, valuutta sekä laina-aika. (Melin 2011, 143.)

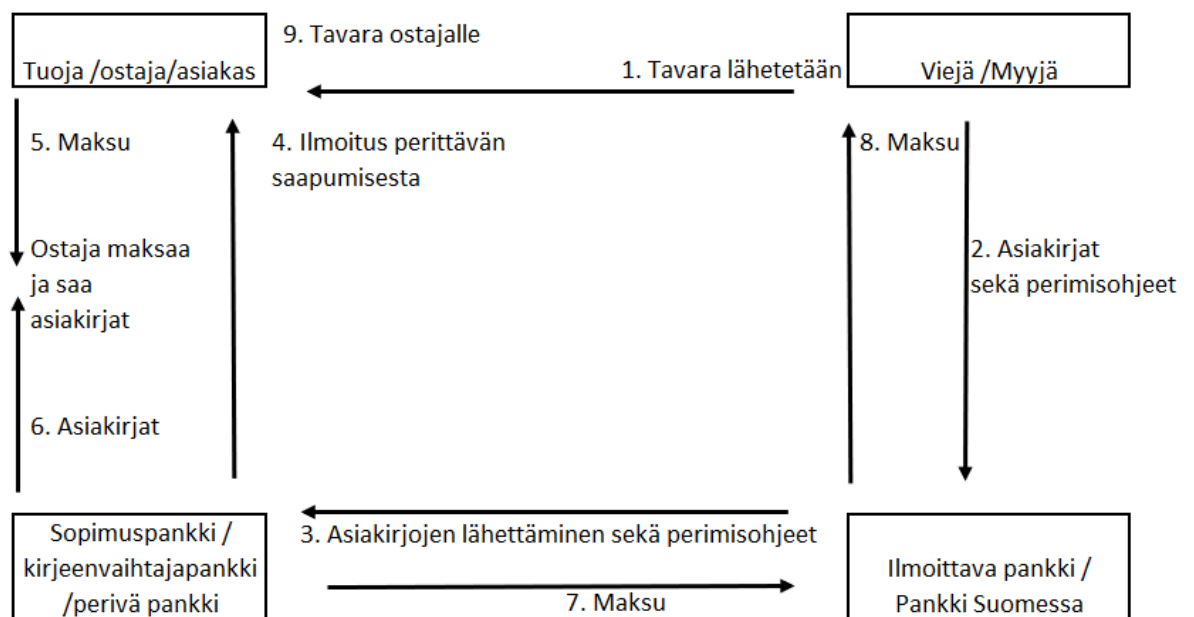
2.3 Vientiperittävä

Perittävää käytetään tuonti- ja vientikaupassa, ja siinä on aina vähintään neljä osapuolta. Osapuolina ovat myyjä, myyjän pankki, ostaja ja ostajan pankki. Perittävässä viejä määrää tavarasta, kunnes ostaja on maksanut kyseisen tavarana. Myyjän tulee antaa pankilleen tarkat ohjeet maksun perimisestä ja asiakirjojen luovuttamisesta ostajalle. Viejän tulee perittävän yhteydessä pitää huoli, että tavara luovutetaan luotettavan rahdinkuljettajan varastoon tai terminaaliin, eikä suoraan ostajalle. Rahdinkuljettaja luovuttaa tavarana ostajalle, kun kaupan ehdot ovat täyttyneet, yleensä konossementtia (Bill of Lading) vastaan. (Helppi & Paloheimo 2005, 108; Melin 2011, 125-126.)

Konossementti on kuljetusasiakirja, jota käytetään pääsääntöisesti vain merikuljetuksissa. Konossementti on monipuolinen asiakirja, jota käytetään todistuksena kuljetuksesta sekä

kuittina tavarahan vastaanottamisesta ja lastauksesta. Tämän lisäksi konossementti toimii kuljettajan sitoumuksena tavarahan toimittamisesta sovittuun paikkaan ja vakuutuksena tavarahan luovuttamisesta määränpäässä ainoastaan alkuperäistä konossementtia vastaan. Konossementti voidaan kirjata joko nimetyille henkilölle tai haltijalle, ja se sisältää kuljetus- ja luovutusehdot. Konossementti luovutetaan muiden asiakirjojen mukana myyjältä myyjän pankin kautta ostajan pankkiin, josta ostaja voi sen lunastaa itselleen. (Mikkilä 2015.)

Myyjän kannalta perittävä on turvallinen maksutapa, sillä ostaja ei voi saada tavaraa haltuunsa ilman maksua tai allekirjoitettua vekseliä. Ostaja voi kuitenkin kieltäytyä ottamasta tavaraa vastaan ja kieltäytyä maksamasta. Pankkien mukana olo minimoi riskin liittyen asiakirjojen katoamiseen tai joutumisen väärin käsiin. Pankki ei kuitenkaan voi pakottaa ostajaa lunastamaan asiakirjoja itselleen. Pankit toimivat perittävässä luotettavana asiakirjojen välittäjänä oikealle osapuolelle. Ostajan kannalta riskinä on, ettei ostaja pääse tarkastelemaan tavaraa ennen sen lunastamista. (Logistiikan maailma.) Kuvassa 3 on kuvattu perittävän kulkukaavio.

Kuva 3. Perittävän kulkukaavio. (mukaillen Melin 2011, 127.)

1. Myyjä ja ostaja tekevät kauppasopimuksen, ja sopivat kaupan ehdoista sekä maksutavasta. Myyjä lähettää tavarahan matkaan.
2. Myyjä tekee toimeksiannon pankilleen ja laittaa liitteeksi sovitut asiakirjat.
3. Myyjän pankki lähettää toimeksiannon ostajan pankkiin ja pyytää tätä luovuttamaan asiakirjat ostajalle ainoastaan myyjän antamien ohjeiden mukaisesti.
4. Ostajan pankki vastaanottaa asiakirjat ja ilmoittaa niiden saapumisesta ostajalle.
5. Ostaja maksaa perivälle pankille sovitun summan ja saa haltuunsa asiakirjat tai ostaja hyväksyy myyjän asettaman vekselin, ja perivä pankki luovuttaa ostajalle asiakirjat.
6. Ostaja saa haltuunsa asiakirjat, jolla voi lunastaa tavarahan rahdinkuljettajalta.

7. Perivä pankki tilittää rahat myyjän pankkiin, tai toimittaa ostajan allekirjoittamat vekselit myyjän pankkiin (vekseliasiakirjat joko myyjälle tai perivälle pankille).
  8. Myyjän pankki maksaa suorituksen myyjälle tai toimittaa ostajan allekirjoittaman vekselin myyjälle.
  9. Ostaja voi lunastaa rahdinkuljettajalta tavarat asiakirjoja vastaan.
- (Helppi & Paloheimo 2005, 110-111; Melin 2011, 127.)

Pankkien tehtävä perittävässä on toimittaa asiakirjat myyjän ja ostajan välillä tarkastamatta niitä. Pankit toimivat siis puhtaasti myyjän antamien ohjeiden mukaan. Perittävät eivät myöskään sisällä täten pankin myöntämiä takuita. (Grath 2014, 48.)

Pankeille on koottu yhteiset pelisäännöt perittävien hoitamisessa. Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) yhdenmukaiset perittävässännöt (Uniform Rules for Collections, UCR 522) yhdenmukaistavat pankkien toimintaa ja luovat vakautta ulkomaankauppaan. Sääntöihin on kirjattu muun muassa, että toimeksianto on tehtävä aina kirjallisena, ja että pankkien on noudatettava kohtuullista huolellisuutta. Pankit eivät ole vastuussa asiakirjojen muodosta, sisällöstä tai oikeudellisesta pätevydestä. Pankkien vastuu on tarkistaa, että niiden vastaanottamat asiakirjat ovat samat, kuin mitä toimeksiannossa on lueteltu. Mahdolliset muutokset tulee aina tehdä myyjän kautta. (Helppi & Paloheimo 2005, 109.)

Perittävät voidaan jakaa kahteen eri tyyppiin. D/P (Document against Payment) eli asiakirjat luovutetaan vain käteismaksua vastaan. Tässä ostaja maksaa pankille käteisellä sovitun summan ja pankki luovuttaa asiakirjat ostajalle. Toinen tyyppi on D/A (Document Against Acceptance) eli asiakirjat luovutetaan ostajalle vekselin hyväksyntää vastaan. Tätä voidaan käyttää vain silloin, kun myyjä on antanut ostajalle maksuaikaa. Eräpäivän tulee olla ilmaistuna selkeästi ja yksiselitteisesti. Eräpäivä voi olla määrätty päivä, päiväyksestä määrätty aika tai esittämisestä määrätty aika. (Melin 2011, 126; Grath 2014, 48.)

Perittävän toimeksianto voi olla vapaamuotoinen, mutta usein se on pankin standardoima paperinen tai elektroninen toimeksiantolomake. Toimeksiannon muodosta huolimatta, perittävän toimeksiannon tulee aina sisältää tietyt tiedot. Näitä tietoja ovat kenelle asiakirjat tulee luovuttaa, mitä asiakirjoja perittävä sisältää, luovutusehdot, pankkikulujen jakautuminen myyjän ja ostajan välillä, maksutapa sekä osapuolten yhteystiedot. Tavarantoimittamisen jälkeen myyjä tekee toimeksiannon omaan pankkiinsa. Liitteiksi vientiperittävän toimeksiantoon myyjä laittaa ostajalle tarkoitetut asiakirjat. Toimeksiannon toteuttamiseksi pankki tarvitsee toimeksiantajan eli myyjän tiedot, maksajan tiedot, perittävän määrän, eräpäivän ja valuutan, ohjeet perimiselle, tilitysohjeet, asiakirjaerittelyn sekä tavarantoimittajan tiedot, reitin sekä kuljetusvälineen. (Melin 2011, 126, 128.) Kuvassa 4 on esimerkki vientiperittävälomakkeesta, jonka myyjä toimittaa täytettynä ja liitteiden kanssa omaan pankkiinsa.

Pankki X				Vientiperittävän toimeksianto					
Päivämäärä				Viite					
Pyydämme pankkia x lähettämään oheiset asiakirjat perittäväksi ohjeittemme mukaisesti.									
Maksajan pankki				Viejäni/Toimeksiantajan nimi ja osoite					
Maksajan nimi ja osoite				Y-tunnus					
Eräpäivä				Käteisalennusehto					
ASIAKIRJAT									
Asete	Lasku	Pakkaus- lista	konosse- mentti	Lento- rahtikirja	Vakuutus- todistus	Alkuperä- todistus	Muut asiakirjat		
PERIMISOHJEET									
☐	Asiakirjat luovutetaan maksua vastaan			☐	Protesti	☐	Maksun puuttuessa	☐	Hyväksymisen puuttuessa
☐	Asiakirjat luovutetaan asetteen/vekselin hyväksymistä vastaan			☐	Teleilmoitus	☐	Maksun puuttuessa	☐	Hyväksymisen puuttuessa
☐	Ulkomaisen pankin avaaliivexselin takaus vaaditaan								
☐	Vekseli jää perittäväksi eräpäivänä			☐	Tunnuste palautetaan meille				
☐	Asiakirjat luovutetaan kirjallista sitoumusta vastaan			☐	Korkoa peritään %p.a ajalta				
☐	Tavaran saapumista saa odottaa			☐	Koron perimisestä ei saa luopua				
☐	Ulkomaisen pankin kulut peritään maksajalta			☐	Pankki X:n kulut peritään maksajalta				
☐	Ulkomaisen pankin kulujen perimisestä maksajalta ei saa luopua			☐	Kulujen perimisestä ei saa luopua				
Muut perimisohteet									
☐	maksajalta			☐	toimeksiantajalta. Ilmoitus warrantista teletitse.				
☐	Ulkomaiselle asiamiehelle maksetaan peritystä määrästä			Asiamiehen nimi, osite ja pankkiyhteys					
TILITYSOHJEET PANKKI X:LLLE									
☐	Kotimaiselle asiamiehelle maksetaan peritystä määrästä			Asiamiehen nimi, osite ja pankkiyhteys					
☐	Hyvittääkää tiliämme no.			Pankki					
Lisätiedot ja ohjeet									
Pankki X noudattaa kansainvälistä kauppamarkin voimassa olevia yhdenmukaisia perimissäntöjä									
Käsittelijän nimi ja puhelin				Toimeksiantajan allekirjoitus					

Kuva 4. Vientiperittävän toimeksiantolomake. (Mukaillen Aktia a.)

Yleisimmät perittävän asiakirjat ovat konossementti, lasku, pakkauslista, kuljetusasiakirjat, alkuperätodistus, asete sekä vakuutusasiakirjat. Asiakirjojen kokoonpano riippuu aina kauppasopimuksesta ja ovat tapauskohtaisesti myyjän ja ostajan sovittavissa. Perittävän toimeksiannossa on aina selkeästi ja yksiselitteisesti ilmoitettava, mitä asiakirjoja perittävä sisältää. (Grath 2014, 51.)

Myyjän ja ostajan kannattaa sopia jo kauppasopimuksessa, miten pankkien kulut jaetaan. Kuluja syntyy pankkien käsittelykustannuksista ja sanomakuluista sekä mahdollisesti kurii-rikuljetuksista. Jos myyjä on myöntänyt ostajalle maksuaikaa, syntyy myös vekselin tarkastamisesta ja hyväksymisestä lisäkuluja. Yleinen käytäntö kulujen jakamisessa on, että kumpikin osapuoli maksaa omassa pankissa syntyneet kustannukset. Myyjä vastaa kaikista kuluista, jos perittävässä ei ole muuta sovittu. Mikäli sopimuksen ehdot sallivat, voi myyjä myydä vekselin eteenpäin ja näin ollen lunastaa kauppasumman ennen vekselin erääntymistä itselleen korvausta vastaan. (Helppi & Paloheimo 2005, 112-113.)

2.4 Vientifactoring

Vientifactoring on lyhytaikaisen rahoituksen muoto, jossa myyjä ottaa luottoa vientisaami-
siaan vastaan. Luoton vakuutena toimivat myyjän vientisaamiset. Luottotappioriski ei siis
yleensä siirry myyjältä rahoitusyhtiölle vaan myyjä vastaa yleensä itse tappiosta, mikäli
asiakas ei suostu maksamaan laskujaan. Factoring tarjoaa jatkuvan luottosopimuksen,
jossa myyjä kierrättää säännöllisesti laskujaan rahoitusyhtiön kautta. Myyjä saa myynti-
saamisista syntyvät tulot nopeammin käyttöönsä factoringin avulla, ja factoringia käyte-
täänkin yleensä silloin kuin myyjä on myöntänyt asiakkaalleen maksuaikaa ja myyntisaa-
tavan summa on suuri. Vientifactoringia käytetään pääsääntöisesti teollistuneissa maissa,
joissa on suhteellisen samanlaiset lait, säännöt ja menettelytavat. Vientifactoringia tulee
kuitenkin aina käyttää harkitusti ja asiakaskohtaisesti. (Rahoittaja 2019; Grath 2014, 156.)

Korko ja erilaiset palkkiot muodostavat factoringin kustannukset. Palkkioita ovat yleensä
vuosittaiset hoitopalkkiot sekä laskukohtaiset palkkiot, joiden suuruus vaihtelee vientimaa
kohtaisesti. Yritys ja rahoitusyhtiö sopivat rahoituksen ehdot aina tarkemmin sopimuskoh-
teisesti. (Rahoittaja 2019.)

Myyjä esittää rahoitusyhtiölle vientisaamisten laskut, ja ilmoittaa ostajalle, että lasku on
siirretty nimetylle rahoitusyhtiölle. Myyjän tulee esittää ostajalle myös selkeät ohjeet, miten
maksu suoritetaan rahoitusyhtiölle. Rahoitusyhtiö vaatii usein myyjää lähettämään lasku-
jen lisäksi myös lastausdokumentit lähetetyistä tavaroista. Rahoitusyhtiö voi myös myyjän
puolesta ilmoittaa ostajalle laskuttajan muutoksesta. (Grath 2014, 156.)

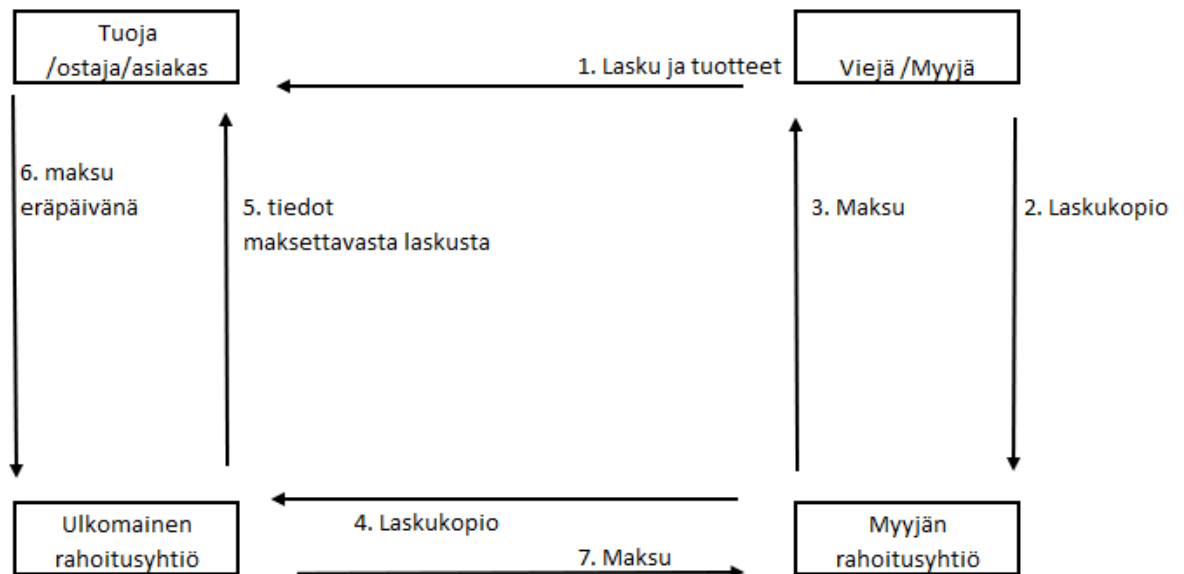
Ennen rahoitussopimuksen tekemistä rahoitusyhtiö tarkistaa vientiyhtiön luottoluokituksen
sekä kaupankäynnin yleisen rakenteen ja yhtiön taustat. Tämän jälkeen rahoitusyhtiö ar-
vioi vientiyhtiön asiakkaat ja asiakkaiden yksittäiset luottolimiitit arvioidakseen ja määrit-
tääkseen viejän kokonaisluottorajan. Vasta tämän jälkeen rahoitusyhtiö tekee päätöksen
rahoituksen myöntämisestä. Rahoitusyhtiöllä tulee siis olla tarkat tiedot sekä myyjäosa-
puolesta että myyjän asiakkaista. (Grath 2014, 157.)

Vientifactoringin hyödyt myyjäosapuolelle ovat moninaiset. Myyjä saa maksut säännölli-
sesti ja nopeammin kuin tavallisessa myyntisaatavamenettelyssä. Myös rahoituksen ehdot
saattavat olla halvemmat, kuin tavallisessa pankkilainassa. Rahoitusyhtiön hoitaessa
maksujen perimisen ja laskutuksen, ovat saatavat yleensä paremmassa kontrollissa.
Myös vientiyhtiön hallinnollinen työmäärä vähenee rahoitusyhtiön hoitaessa laskutuksen

myyjän puolesta. Vientifactoring voi parhaassa tapauksessa pelastaa katkeamassa olevan kauppasuhteen, kun myyjän ei enää tarvitse sietää hitaasti laskujaan maksavia asiakkaita. (Grath 2014, 157.)

Rahoitusyhtiö ei anna luottoa koko laskun edestä, vaan luotottaa yleensä noin 90% laskun summasta. Ehtona kuitenkin yleensä on, että jos ostaja ei maksa laskuaan eräpäivään mennessä, tulee myyjäosapuolen maksaa laskun summa takaisin rahoitusyhtiölle. Joissain factoring muodoissa rahoitusyhtiö voi kantaa riskin. Näissä tilanteissa myyjän ei tarvitse palauttaa rahoitusyhtiöltä saamiaan varoja. Myyjä saattaa kuitenkin joutua maksamaan edellä mainitussa tilanteessa korot rahoitussopimuksen määräämältä ajalta, yleensä 60-90 päivältä. (Grath 2014, 157.)

Vientifactoring voidaan jakaa kahteen eri muotoon. Ensimmäisessä muodossa on yksi rahoitusyhtiö, ostaja ja myyjä. Toinen tapa on suositumpi, ja siinä on ostajan ja myyjän lisäksi kaksi rahoitusyhtiötä, jotka tekevät yhteistyötä. Vientifactoringiin erikoistuneilla rahoitusyhtiöillä on yhteinen verkosto, josta rahoitusyhtiöt voivat etsiä ostajan maassa toimivaa rahoitusyhtiötä. Toinen rahoitusyhtiö toimii myyjän maassa ja toinen rahoitusyhtiö toimii ostajan maassa. Myyjän kannalta kahden rahoitusyhtiön muoto on parempi, sillä se on huomattavasti vähempiriskinen, kuin ensimmäinen muoto. Kahden rahoitusyhtiön mallissa kustannukset nousevat kuitenkin korkeammaksi kahden rahoituslaitoksen osallistuessa rahoitukseen. Riskit kuitenkin pienenevät huomattavasti, sillä ostajan maassa toimiva rahoitusyhtiö tuntee ostajan maan lait ja säädökset liittyen factoringiin sekä se tuntee käytännön toimintatavat. Ostajan maassa toimivan rahoitusyhtiön on myös helpompi saada tietoa ostajasta ja ostajan taustoista. Kuvassa 5 kuvataan esimerkki kahden rahoitusyhtiön vientifactoringin kulkukaaviosta. (Export.gov 2016; Grath 2014, 158.)

Kuva 5. Esimerkki vientifactoring kulkukaaviosta. (Mukaiillen Grath 2014, 158.)

1. Myyjä lähettää tuotteet sekä laskun ostajalle.
  2. Myyjä tekee alustavan rahoitussopimuksen rahoitusyhtiön kanssa ja lähettää laskukopiot ja muut vaaditut asiakirjat omalle rahoitusyhtiölleen. Samalla rahoitusyhtiö valitsee toisen rahoitusyhtiön yhteistyöhön, joka sijaitsee ostajan maassa. Ostajan maassa sijaitseva rahoitusyhtiö tutkii ostajan taustat ja luottoluokituksen.
  3. Rahoitusyhtiöiden hyväksyessä factoringsopimuksen myyjän rahoitusyhtiö tilittää myyjälle sopimuksessa sovitun summan.
  4. Myyjän rahoitusyhtiö lähettää laskukopiot ulkomaiseen rahoitusyhtiöön.
  5. Ostajan maassa sijaitsevaa rahoitusyhtiö lähettää ostajalle maksuohjeet ja laskun.
  6. Ostaja maksaa laskun eräpäivänä ja ostajan maassa sijaitseva rahoitusyhtiö kerää ostajalta maksut laskun mukaan.
  7. Ostajan maassa sijaitseva rahoitusyhtiö välittää laskun summan myyjän rahoitusyhtiölle.
- (Export.gov 2016.)

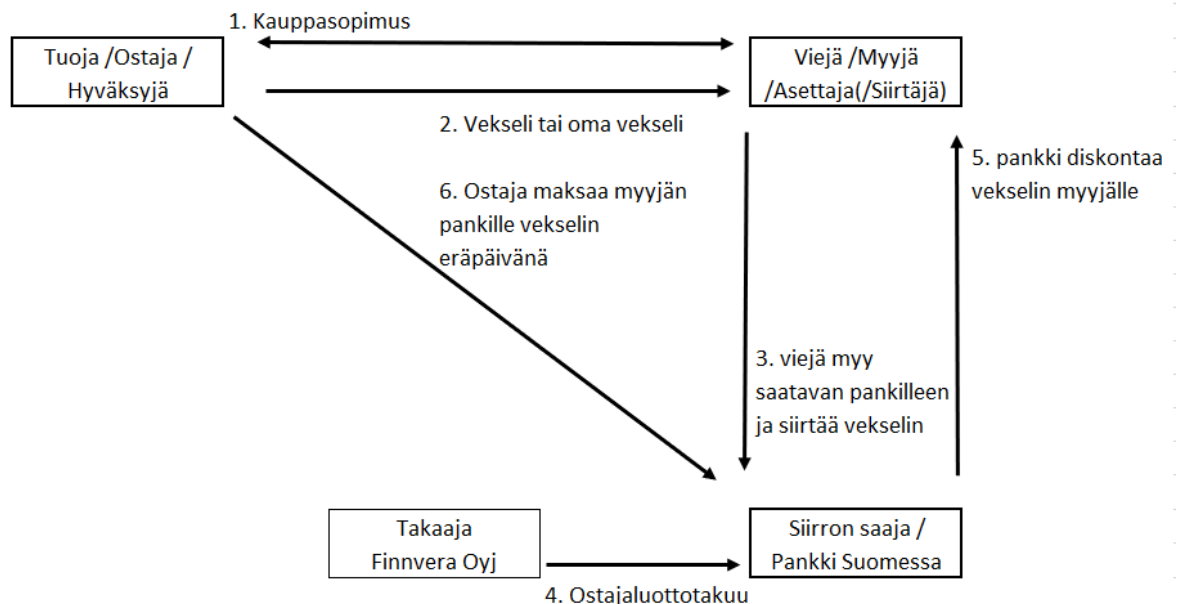
2.5 Vekselit ja forfaiting

Vekseli eli asete on kirjallinen määräys, joka sitoo ostajan maksamaan vekselissä sovitun rahamäärän toiselle osapuolelle pyynnöstä tai ennalta sovittuna päivänä. Vekseleitä käytetään pääsääntöisesti kansainvälisessä kaupassa. Vekselin voi asettaa pankki tai yksityishenkilö, ja ne voidaan yleensä siirtää merkinnöillä. Vekseliin liittyy yleensä kolme osapuolta: ostaja, myyjä ja pankki. Myyjä saa rahat nopeammin käyttöönsä siirtämällä vekselin omalle pankilleen. Jos myyjä ei siirrä vekseliä pankille, on osapuolina vain myyjä ja ostaja. Mikäli vekseli on laadittu muotomääräyksiä noudattaen, on se ehdottoman sitova vekselilainsäädännön mukaan. (Helppi & Paloheimo 2005, 140; Investopedia 2017.)

Yleisin tapa käyttää vekseliä on liittää se perittävään. Perittävässä ostaja saa sovitut tavarat haltuunsa allekirjoittamalla vekselin, jossa ostaja lupaa maksaa vekselin summa sovit-

tuna päivänä. Tämän jälkeen myyjä voi halutessaan myydä vekselin pankille. Pankki maksaa myyjälle vekselin summan, joka on diskontattu nykyarvoon ja josta on vähennetty pankin ottama palkkio. Jos myyjä ja ostaja ovat sopineet ostajan maksavan useammassa erässä, tulee jokaiselle erälle asettaa oma vekseli. (Helppi & Paloheimo 2005, 141.)

Määrämuotoisesta vekselistä tulee käydä ilmi sana vekseli vekselin laadintakielellä, ehdoton maksukehotus suorittaa sovittu summa, maksajan tiedot, eräpäivä ja maksupaikka, taho, jolle maksu tulee suorittaa, asettamisaika ja -paikka sekä allekirjoitukset asettajalta (myyjä) ja hyväksyjältä (ostaja). Vekseleille ei yleensä makseta korkoa, paitsi tilanteissa, joissa maksaja ei maksa sovittua summaa sovittuun eräpäivään mennessä. Näiden tilanteiden varalle vekselissä tulee ilmoittaa korko. Vekselin summasta voidaan myös myöntää alennusta, jos vekselin maksaa ennen eräpäivää pois. (Helppi & Paloheimo 2005, 142-143; Investopedia 2017.) Kuvassa 6 on kuvattu esimerkki vientivekselin kulusta.

Kuva 6. Esimerkki vientivekselin kulusta.

1. Myyjä ja ostaja tekevät kauppasopimuksen ja sopivat vientivekselin käytöstä.
2. Ostaja hyväksyy vekselin allekirjoituksellaan, ja antaa vekselin myyjälle.
3. Myyjä myy vekselin eteenpäin pankilleen.
4. Suomessa Finnvera voi tietyissä tapauksissa myöntää ostajaluottotakuun. Tämä vaihe ei ole pakollinen.
5. Pankki maksaa myyjälle vekselin summan, joka on diskontattu nykyhetkeen ja siitä on vähennetty pankin kulut.
6. Ostaja maksaa vekselin summan pankille eräpäivään mennessä.

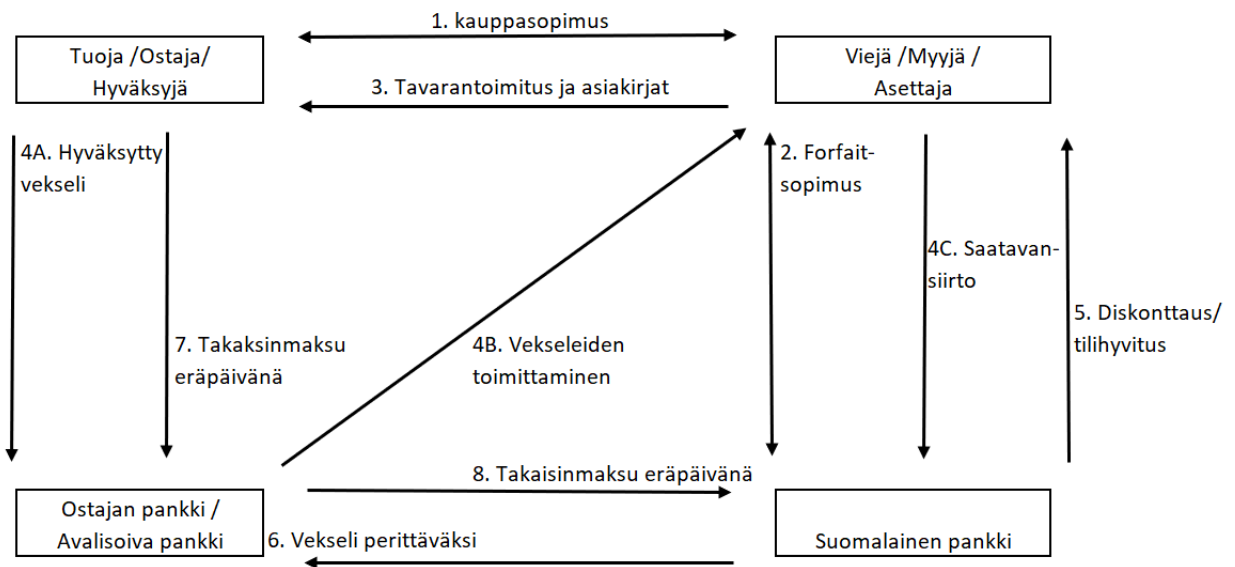
Ostajaluottotakuu on vakuus, jonka Finnvera myöntää luotonantajalle luottoriskien varalle. Ostajaluottotakuulla luottoriski siirtyy viejältä Finnveralle. Tällä takuujärjestelyllä taataan

myyjäosapuolelle mahdollisuus saada kauppahinta käteisehdoin. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että jos ostaja ei pysty maksamaan laskua, Finnvera suorittaa laskun summan ostajan puolesta vekselin haltijalle. Joissain tilanteissa pankki voi kieltäytyä ottamasta vekseliä omiin nimiinsä ilman takausta. Finnvera voi myöntää takuun kotimaiselle tai ulkomaiselle rahoitusyhtiölle. (Finnvera b.)

Vekselin siirtäminen tapahtuu siten, että siirtäjä kirjoittaa nimensä vekselin takapuolelle. Tällöin kyseessä on avoin siirto. Toinen tapa on tehdä määrännäissiirto, jossa siirtäjä kirjoittaa oman nimensä yläpuolelle siirron saajan nimen. Vekselin hallussapitäjä katsotaan olevan vekselin haltija, jos tämä pystyy todistamaan katkeamattoman siirtosarjan. Vastanottajan tulee siten aina tarkistaa siirtoketjun katkeamattomuus pienentääkseen riskiä. Joissain tapauksissa vekselille myönnetään myös vekselitakaus. Takaukseksi riittää nimi-kirjoitus vekselin etupuolella, joka ei ole kenenkään muun osallisen nimikirjoitus. Näin myös takaajasta tulee vekseliosallinen. Takauksesta tulee ilmetä, kenelle se on myönnetty. Mikäli maininta puuttuu, voidaan olettaa takauksen olevan asettajalle. Kaikki vekseliosalliset ovat yhteisvastuullisesti vastuussa vekselin maksamisesta vekselin haltijalle. Poikkeuksen muodostavat siirtäjät, jotka ovat tehneet asiaa koskevan varauksen siirtoon. Heiltä ei voi täten vaatia maksua. (Helppi & Paloheimo 2005, 144-145.)

Vekselin haltija saa vekselin protestoinnilla velkoa kaikilta vekselin osallisilta (takaaja, asettaja, siirtäjä, hyväksyjä) vekselissä mainittua rahamäärää. Vekselin protestoinnissa viranomaisen toteaa, että vekseli on maksamatta. Protestointi tulee tehdä tietyssä määräajassa vekselin erääntymisestä. Jos vekseliä ei protestoida, voi vekselin haltija vaatia maksua vain vekselin päävelalliselta eli hyväksyjältä tai asettajalta. Tällä hetkellä maistraatti perii Suomessa 39 euroa vekselin protestoimisesta. (Helppi & Paloheimo 2005, 145-146; Maistraatti 2019.)

Forfaiting on rahoitusjärjestely, jossa pankki ostaa avalisoidun vekselin eli vekselin, jossa on toisen pankin antama vekselitakaus. Useimmiten myyjä myy ostajan hyväksymän ja ostajan pankin takaaman vekselin omalle pankilleen. Myyjän pankki diskonttaa vekselin summan nykyarvoonsa ja vähentää siitä omat kulunsa ennen sen tilittämistä myyjälle. Kuvassa 7 on annettu esimerkki forfaitingin kulusta. (Melin 2011, 149; Helppi & Paloheimo 2005, 159.)

Kuva 7. Esimerkki forfaitingin kulkemisesta. (Mukaillen Melin 2011, 150.)

1. Myyjä ja ostaja tekevät kauppasopimuksen.
2. Myyjä tekee oman pankkinsa kanssa forfait sopimuksen.
3. Myyjä toimittaa ostajalle sovitut tavarat sekä niihin oikeuttavat asiakirjat.
4. Ostaja toimittaa allekirjoituksella hyväksytyt vekselit omaan pankkiinsa ja pankki toimittaa vekselit myyjälle tarvittavien takauksien kanssa. Kun myyjä on saanut vekselit haltuunsa, hän tarkistaa vekselit ja toimittaa ne omaan pankkiinsa.
5. Myyjän pankki tilittää myyjälle vekselin summan, joka on diskontattu nykyhetkeen ja josta on vähennetty pankkien perimät kulut.
6. Myyjän pankki esittää vekselin perittäväksi.
7. Ostajan pankki kerää varat, jotka ostaja on maksanut eräpäivään mennessä.
8. Ostajan pankki tilittää ostajalta kerätyt varat myyjän pankkiin.
(Melin 2011, 150; Helppi & Paloheimo 2005, 159.)

Ennen kauppasopimuksen tekemistä ostajan kanssa, myyjän on hyvä varmistaa omalta pankiltaan sen halukkuus ostaa kauppaan liittyvät vekselit. Myyjän ei myöskään kannata lähettää kauppasopimuksessa sovittuja tavaroita ennen kuin se on saanut ostajan allekirjoittaman ja ostajan pankin takaaman vekselin haltuunsa. Kun myyjä on saanut vekselin haltuunsa, täytyy se ja tarvittavat asiakirjat toimittaa pankkiin ja lähettää tavarat ostajalle. Vekselin eräpäivänä myyjän pankki perii maksun joko ostajalta tai ostajan pankilta eli takaaajalta. Forfaiting sopii parhaiten keskipitkän maksuajan omaaviin pääomatavaravienteihin. Keskipitkällä maksuajalla tarkoitetaan tässä 2-5 vuoden maksuaikaa. (Melin 2011, 150.)

Forfaiting-rahoituksen hyötyjä myyjän näkökulmasta ovat maksuvalmiuden paraneminen, sillä myyjä saa myyntisaamiset nopeammin käyttöönsä. Forfaiting ei myöskään sido myyjän vakuuksia, sillä takauksen antaa ostajan pankki. Diskonttauskulut myyjän kannattaa sisällyttää jo kauppahintaan, jos myyjä tietää jo kauppasopimusta tehtäessä aikovansa

käyttää forfaiting-rahoitusta. Suurin hyöty forfaiting-rahoituksessa kuitenkin on myyjän riskien pieneneminen. Myyjän ei tarvitse kantaa poliittisia tai kaupallisia riskejä kauppaan liittyen, sillä riski on siirretty pankille sopimuksin. (Melin 2011, 151.)

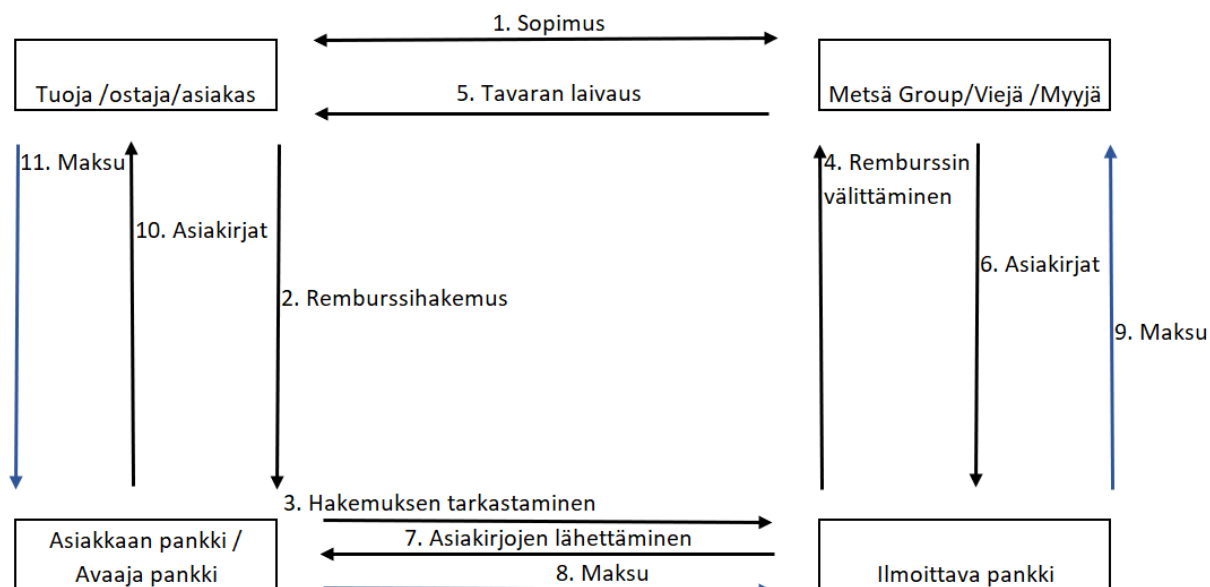
2.6 Vientiremburssi

Remburssilla on useampi tehtävä ulkomaankaupassa. Se toimii parhaimmillaan maksuvälineenä, maksutapana sekä kassanhallintavälineenä. Remburssissa ostajan pankki sitoutuu maksamaan myyjälle remburssilla sovitun summan, kunhan myyjä esittää virheettömät remburssilla määritellyt asiakirjat ostajan pankille. Remburssin luottoriskin siis kantaa ostajan pankki. (Melin 2011, 130; Helppi & Paloheimo 2005, 115.)

Useimmiten remburssin käyttöä ehdottaa myyjä. Myyjä haluaa remburssin avulla varmistaa saatavansa ennen tavarantoimitusta. Ostaja taas haluaa varmistaa toimituksen ennen maksua. Pankkien tehtävä on valvoa maksun suorittamista sekä tavaraan oikeuttavien asiakirjojen luovuttamisesta. (Aktia-vientiremburssi b.)

Remburssissa on yleensä neljä osapuolta: ostaja, myyjä sekä ostajan ja myyjän pankit. Remburssin osapuolet näkyvät kuvassa 8, jossa on myös kuvattu remburssin kulkukaavio. Ostaja pyytää toimeksiannolla omaa pankkia eli avaajapankkia avaamaan remburssin myyjän hyväksi, yleensä suoraan myyjän pankkiin eli ilmoittavaan pankkiin. Ilmoittava pankki ilmoittaa remburssin avaamisesta myyjälle. Avauksesta käy aina ilmi remburssin ehdot, jotka myyjä ja ostaja ovat yhdessä sopineet. Samalla ilmoittava pankki kertoo myyjälle oman mahdollisen vahvistuksensa. (Melin 2011, 131; Helppi & Paloheimo 2005, 115.)

Kuva 8. Remburssin kulkukaavio

1. Myyjä ja ostaja tekevät kauppasopimuksen, jossa osapuolet sopivat remburssin käytöstä sekä kaupan ehdoista.
2. Ostaja tekee remburssihakemuksen omaan pankkiinsa (avaajapankkiin).
3. Avaajapankki tarkastaa hakemuksen. Mikäli avaajapankki hyväksyy remburssihakemuksen sellaisenaan, välittää se remburssihakemuksen myyjän pankkiin. Hyväksymällä tuojan hakemuksen avaajapankki sitoutuu maksamaan remburssin summan myyjälle virheettömiä asiakirjaesityksiä vastaan.
4. Myyjän pankki välittää remburssin myyjälle.
5. Myyjä laivaa kauppasopimuksessa sovitut tavarat ostajalle.
6. Myyjä esittää remburssiin kirjatut asiakirjat omaan pankkiinsa.
7. Myyjän pankki tarkistaa myyjän lähettämät asiakirjat. Asiakirjojen ollessa kunnossa, myyjän pankki välittää asiakirjat avaajapankkiin.
8. Avaajapankki tarkistaa asiakirjat uudelleen. Mikäli asiakirjat ovat kunnossa, maksaa avaajapankki remburssin summan ilmoittavalle pankille.
9. Myyjän pankki välittää remburssin summan myyjälle.
10. Avaajapankki välittää asiakirjat ostajalle.
11. Ostaja maksaa remburssin summan avaajapankille at sight tai maksuajan päättyä. (Melin 2011, 133; Helppi & Paloheimo 2005, 116.)

Usein myyjän pankki sijoittuu samaan maahan myyjän kanssa ja ostajan pankki ostajan kanssa. Pankkien tehtävä on tarkistaa remburssilla vaaditut asiakirjat, tarkistaa asiakkaiden taustat sekä neuvoa ohjeiden mukaisesti. (Grath 2014, 55.)

Vuonna 2007 kansainvälinen kauppakamari julkaisi yhdenmukaiset remburssisäännöt (ICC Uniform Customs and Practice for Documentary Credits) eli UPS 600:n. Kaikki Suomessa toimivat pankit noudattavat näitä remburssisääntöjä. Jokaisessa remburssissa tulee kuitenkin aina erikseen lukea, noudatetaanko siinä UPS 600 -sääntöjä. Kaupan osapuolet voivat kuitenkin yhteisellä sopimuksella muuttaa tai poistaa artikloita tarvittaessa.

Tällöin muutokset tulee kirjata remburssille. Remburssisäännöt sitovat kaikkia kaupan osapuolia. (Melin 2011, 130; Helppi & Paloheimo 2005, 115; Grath 2014, 54.)

Remburssi toimii riskienhallintakeinona myyjälle ja ostajalle. Remburssia kannattaakin käyttää silloin, kun kauppaan liittyy paljon riskitekijöitä tai kyseessä on uusi kauppakumppani. Myös kauppasumman ollessa suuri tai kun kyseessä on erityistilaus, kannattaa remburssia pitää varteenotettavana maksutapana. Myös maantieteellinen tai kulttuurillinen etäisyys kauppakumppaneiden välillä saattaa johtaa remburssin käyttöön. Joissain tilanteissa jommankumman osapuolen maa saattaa vaatia remburssin käyttöä, ja jossain maissa remburssin käyttö voi olla jopa kauppatapa. Remburssi turvaa myyjän saatavat, sillä ostajan pankki tutkii ostajan taustat sekä se sitoutuu maksamaan remburssin summan myyjän puhdasta asiakirjaesitystä vastaan. Jo remburssin onnistunut avaaminen kertoo ostajalla olevan maksukykyä ja luottokelpoisuutta. (Helppi & Paloheimo 2005, 117.)

Joskus ulkomaankauppaan liittyy myös poliittisia riskejä. Poliittisten riskien varalta myyjän kannattaa pyytää myös omalta pankiltaan vahvistusta remburssille. Mikäli poliittinen riski tunnustetaan ajoissa, kannattaa myyjän jo kauppaa valmisteltaessa selvittää oman pankkinsa vahvistushalukkuus ja -hintaa. Hyvissä ajoissa avattu remburssi suojaa myyjää myös valmistusajan riskeiltä. (Helppi & Paloheimo 2005, 117.)

Ostajan on syytä edellyttää remburssin käyttöä silloin, kun myyjän toimituskyky epäilyttää. Remburssia vaatimalla ostaja varmistaa, että myyjä saa maksun remburssista vasta, kun tarvittavat laivausasiakirjat on toimitettu pankille. Näin on käytännössä mahdotonta, että myyjä saisi maksun ennen tavaroiden toimittamista. Remburssin avulla ostaja myös varmistaa toimituksen oikea-aikaisuuden. Remburssille kirjataan toimitusten viimeisin sallittu laivauspäivä, jonka ylittyessä pankki tai asiakas voi vetäytyä kaupasta. Tarkastustodistuksilla voidaan myös taata oikean tavaran toimitus. (Helppi & Paloheimo 2005, 117.)

Remburssit jaetaan eri lajeihin muun muassa maksutavan, vahvistuksen tai siirrettävyytensä mukaan. Maksuajankohdan perusteella remburssit voidaan jakaa käteisremburssihin ja aikaremburssihin. Ensimmäisen kohdalla myyjä saa maksun esitettyään remburssissa määritellyt asiakirjat virheettöminä pankille. Aikaremburssin kohdalla myyjä antaa ostajalle maksuaikaa, tavallisesti vekseliä vastaan. Vekseliä käytettäessä myyjän pankin tulee hyväksyä se. (Melin 2011, 131; Grath 2014, 56-57.)

ICC:n remburssisääntöjen mukaan remburssilla tulee erikseen mainita, että se on peruuttavissa. Ilman erillistä mainintaa remburssi on peruuttamaton. Tämä johtaa siihen, että suurin osa remburssista on peruuttamattomia. Näissä tapauksissa ostajan pankilla on

peruuttamaton sitoumus maksaa myyjälle remburssin summa myyjän esittäessä remburssille kirjatut asiakirjat virheettöminä. Remburssia ei siis voi peruuttaa yksipuolisesti, vaan peruuttamiseen vaaditaan kaikkien osapuolten suostumus. Sama pätee remburssia koskeviin muutoksiin. (Melin 2011, 131; Grath 2014, 56.)

Remburssi voi olla vahvistettu tai vahvistamaton. Vahvistetussa remburssissa myyjällä on myös oman pankkinsa sitoumus saamisten turvaamiseksi. Tämä tarkoittaa sitä, että myyjän pankilla ja ostajan pankilla on samanlainen vastuu maksusta. Remburssin vahvistus tapahtuu sopimuksin myyjän ja tämän pankin välillä. Vahvistus voi olla sellainen, että se kirjataan jo kauppasopimukseen ja kaikki osapuolet ovat siitä tietoisia, tai vahvistus voi olla hiljainen. Hiljaisessa vahvistuksessa myyjän pankin vahvistuksesta ei kerrota ostajan pankille tai ostajalle. Vahvistamattomassa remburssissa myyjän pankilla ei ole velvollisuutta suorittaa remburssin summaa myyjälle. Usein ostaja pankki on kuitenkin valtuuttanut sen maksamaan myyjälle remburssin summan remburssissa vaadittuja ja virheettömiä asiakirjoja vastaan. (Melin 2011, 131, 137; Grath 2014, 56.)

Standby remburssia käytetään pankkitakauksen asemasta, ja se on samantyyppinen kuin takaus. Ostajan pankki joutuu maksamaan myyjälle remburssin summan eräpäivänä, jos ostaja on laiminlyönyt maksuvelvollisuutensa. Myös tässä tilanteessa myyjän on kuitenkin esitettävä pankille remburssilla vaaditut asiakirjat virheettöminä maksun saamiseksi. (Melin 2011, 132; Omasp-standby-remburssi.)

Siirrettävissä oleva remburssi voidaan nimensä mukaisesti siirtää myyjältä jollekin toiselle osapuolelle, esimerkiksi myyjän alihankkijan tai valmistajan hyväksi. Remburssi siis avataan välimiehelle tämän hyväksi. Remburssilla tulee erikseen olla maininta siirrettävyydestä. Myyjä sopii molempiin kauppoihin samat ehdot. Jos ehdot eroavat, pankki ei pysty siirtämään remburssia eteenpäin. Remburssiehdoista saadaan muuttaa vain tavaran määrää, yksikköhintaa, laivauspäivää, voimassaoloaikaa, asiakirjojen esittämisäikää sekä vakuutuksen prosenttimäärää. Remburssia koskevat muutokset tulee ilmoittaa aina pankkien välityksellä, ja jokaisen osapuolen tulee hyväksyä ne, jotta ne tulevat voimaan. (Melin 2011, 132, 136; Aktia-remburssitermejä c.)

Muita harvinaisempia remburssimuotoja ovat myös apuremburssi, uudistuva remburssi sekä negosiointiremburssi.

Remburssille kirjataan ne asiakirjat, joita myyjä ja ostaja haluavat käyttää. Remburssisäännöissä ei siis mainita tiettyjä asiakirjoja, joita osapuolten on pakko käyttää. Joiden-

kin asiakirjojen (lasku, kuljetusasiakirja ja vakuutuskirja) tulee kuitenkin olla määrämuodossa, mikäli niitä käytetään. Pankit tarkastavat asiakirjat, jotka mainitaan remburssilla, mutta eivät puutu niiden sisältöön. Vain remburssilla sovittuja asiakirjoja vastaan ostaja pystyy lunastamaan tavaransa satamasta tai muulta toimittajalta. Yleisimpiä remburssi-asiakirjoja ovat konossementti, lasku, asete, vakuutuskirja, alkuperäistodistus, pakkauslista sekä paino- ja tarkastustodistus. Näillä asiakirjoilla myyjä pystyy todistamaan ostajalle täyttäneensä kauppasopimuksen ehdot. Asiakirjat eivät saa olla ristiriidassa keskenään. (Melin 2011, 134-135; Helppi & Paloheimo 2005, 121.)

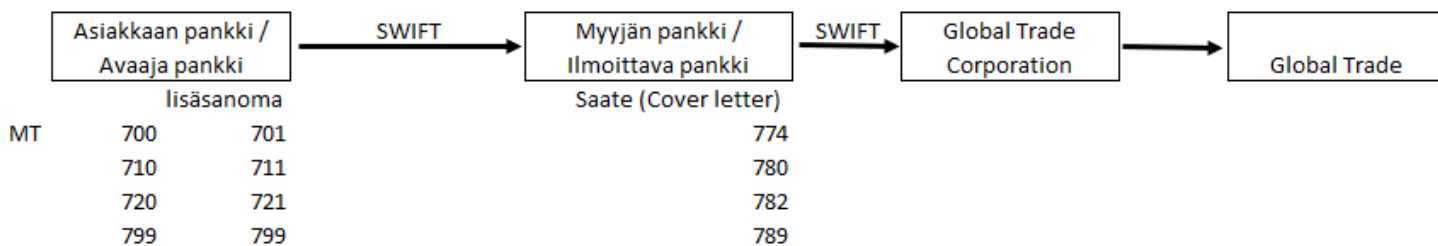
Remburssin kulut ovat usein suuremmat, kuin muissa maksutavoissa pankkien suuren roolin takia. Kulujen ja palkkioiden jakamisesta kannattaakin sopia jo kauppasopimusta tehtäessä. Jos remburssilla ei ole muuta mainintaa, jää kulut kokonaisuudessaan ostajan maksettavaksi. Usein sovitaan, että kumpikin osapuoli maksaa oman pankkinsa kustannukset. Kustannuksia muodostuu muun muassa remburssin avaamisesta, peruuttamattomuudesta, sanomakuluista, asiakirjojen tarkastamisesta, ilmoituspalkkioista ja vahvistuspalkkioista sekä maksuajasta. Kulut ovat usein asiakas- ja tapauskohtaisia. (Melin 2011, 136-137; Helppi & Paloheimo 2005, 122.)

3 GlobalTrade -järjestelmä ja SWIFT

Remburssisanomien kulkeminen ja laadukas toimiminen on monen tekijän ja toimijan summa. International Chamber of Commerce (ICC) tarjoaa yhtenäiset remburssisäännöt, SWIFT viestintästandardit (MT798), sanomien liikkumiskanavan (SWIFTNet: SCORE) sekä tunnistautumisen (BIC-koodit) ja Global Trade Corporation tarjoaa alustan (GlobalTrade -järjestelmä), jolla remburssisanomia vastaanotetaan ja käsitellään myyjän päässä. Nämä kaikki ovat siis toisiaan tukevia järjestelmiä, ja ilman toisiaan remburssien sähköinen kulku ja käsittely ei onnistuisi. Kaikki nämä toimijat, ratkaisut ja osapuolet tarvitaan siis takaamaan turvallista ja luotettavaa kaupankäyntiä ja kaupanrahoitusta.

Myyjän näkökulmasta edellä mainituista tekijöistä näkyy kuitenkin selkeästi vain kaksi. Vientiremburssien käsittely vaatii sekä GlobalTrade -järjestelmää että SWIFT sanomia. SWIFT välittää remburssisanomat sähköisesti GlobalTrade -järjestelmään, joka on alusta, jolla vastaanotetaan, käsitellään ja prosessoidaan näitä sanomia. Avaajapankista tulevat sanomat ovat yleensä tekemisen pohjana, mutta avaajapankki ei välttämättä näydy aktiivisena tekijänä myyjälle. Sanomat kulkevat nimittäin aina ilmoittavan pankin kautta myyjälle, joten saattaa näyttää siltä, kun kaikki sanomat saapuisivat ilmoittavasta pankista, vaikka sanoman alkuperä olisikin avaajapankissa.

SWIFTNet:ssä datan liikkuminen tapahtuu SCORE -kanavassa. SCORE on lyhennelmä sanoista Standardised Corporate Environment. SCORE on SWIFT:n ylläpitämä kanava, jossa suljettuun käyttäjäryhmään kuuluvat osapuolet voivat turvallisesti viestiä keskenään SWIFT-sanomilla. Osapuolia ovat yritykset ja rahoituslaitokset. (SWIFT.)

Kuva 9. Remburssisanomien liikkuminen SWIFT kanavaa pitkin

Avaajapankki lähettää SWIFT-sanomana avauksen (700) SWIFT:n välityksellä myyjän pankkiin. Myyjän pankki lisää saatteen (774) avaukseen ja lähettää koko avauksen (774+700) SWIFT:n välityksellä pilvipalvelussa sijaitsevalle myyjän GlobalTrade -järjestelmälle. Kuvassa 9 on koottu sanomien kulkeminen sekä kirjattu ylös muutama esimerkki.

Kaikki sanomat eivät kuitenkaan kulje samaa reittiä, vaikka niiden välitykseen käytetäänkin SWIFT kanavaa ja SWIFT-sanomamuotoa. Esimerkiksi vastaus asiakirjaesitykseen (737) ja maksu (758) tehdään myyjän pankissa, josta se lähetetään myyjälle GlobalTrade -järjestelmään SWIFT -sanomana. Näiden edellä mainittujen sanomien alkuperä on siis myyjän pankissa.

3.1 Global Trade Corporation ja GlobalTrade -järjestelmä

Global Trade Corporation on kanadalainen yhtiö, joka kehittää ja ylläpitää GlobalTrade -järjestelmää, jolla myyjä voi vastaanottaa ja lähettää sähköisiä SWIFT sanomia. Tämä mahdollistaa esimerkiksi paperittoman kaupankäynnin vientiremburssin osapuolten välillä, sekä vientiremburssien sähköisen käsittelyn. GlobalTrade -järjestelmä on kehitetty ulkomaankauppaa edistäväksi Internet-pohjaiseksi järjestelmäksi, jossa voidaan asioida täysin sähköisesti, ja täten nopeasti. (Global Trade Corp 2018 a.) Metsä Group otti GlobalTrade -järjestelmän käyttöön vuonna 2008.

Global Trade Corporation kutsuu omaa järjestelmäänsä monipankkijärjestelmäksi, jonka tarkoitus on yhdistää globaalit yritykset ja rahoituslaitokset toisiinsa automatisoimalla ja digitalisoimalla remburssit, pankkitakaukset, vientiperittävät ja toimitusketjun rahoitus. Järjestelmän tarkoitus on tehostaa kirjeenvaihtoa, ja vähentää kaupankäynnin riskejä sekä koota kaikki kaupankäynnin rahoitusvälineet samaan paikkaan, ja yhdistää mahdollisimman moni rahoituslaitos ja asiakas. (Global Trade Corp 2018 a.)

Global Trade Corporationin yritysasiakkaina on tunnettuja kansainvälisiä yrityksiä. Suomalaisille tuttuja nimiä ovat Metsä Groupin lisäksi muun muassa Nokia, Valmet, Volvo, Microsoft, Siemens, Ericsson, Airbus, IBM sekä GE oil and Gas. Pankkiasiakkaina ovat muun muassa SEB, UniCredit, Handelsbanken sekä Citibank. (Global Trade Corp 2018 b.)

Global Trade Corporationin (myöhemmin GTC) ohjelmisto koostuu eri toiminnoista, joita asiakas voi valita omaan GlobalTrade -järjestelmäänsä omien tarpeittensa mukaan. Toiminnot ovat vienti- ja tuontiremburssitoiminto, takauksen liikkeeseenlasku ja – vastaanotto toiminto, vienti- ja tuontiperittävätoiminto ja rahoitussaatavien hallintajärjestelmä. GTC suunnittelee myös toimintoa, jolla seurataan ja käsitellään ulkomaankauppaan liittyvää valuuttakauppaa. Kuvassa 10 on esitetty GTC:n tarjoamat toiminnot. (Global Trade Corp 2018 c.) Tässä opinnäytetyössä keskitytään vain GTC:n vientiremburssi toimintoon, joka näkyy kuvassa vihreänä pallona.

Kuva 10. GTC:n tarjoamat toiminnot. (Mukaillen Global Trade Corp 2018 b.)

Vientiremburssitoiminto tarjoaa GTC:n asiakkaalle useita etuja. Vientiremburssien käsittely tehostuu, sillä remburssisanomat kulkevat nopeasti sähköisessä ympäristössä. Sähköinen asiakirjojen esittäminen parantaa tehokkuutta. Asiakirjat ja sanomat saadaan myös entistä nopeammin käsittelyyn, sillä järjestelmään saa lisättyä erilaisia hälytyksiä käyttäjille, kun asiakirjat tai sanomat saapuvat GlobalTrade -järjestelmään. Myös muutosten ja korjausten vastaanottaminen on nopeampaa ja helpompaa. Lisäksi kaikki vientiremburssit ja niihin liittyvät asiakirjat löytyvät yhdestä ja samasta paikasta. GlobalTrade -järjestelmän käytettävyyttä lisää nettipohjainen ohjelma, jonne voi kirjautua ilman uusien ohjelmien lataamista tai päivittämistä. GlobalTrade -järjestelmä yhdistää myös rahoituksen, tytäryhtiöt ja tuotannon emoyhtiön alle. (Global Trade Corp 2018 d.)

GlobalTrade -järjestelmä ei ole markkinoiden ainoa SWIFT sanomien vastaanotto- ja käsittelyalusta. Samanlaisia palveluita tarjoaa myös kilpailijat Bolero ja Surecomp.

3.2 SWIFT-sanomat ja niiden sisältö, liikkuminen ja rakenne

Nykyään monet transaktiot, kuten tiliotteet ja maksut, tapahtuvat sähköisesti SWIFT järjestelmän välityksellä. SWIFT on nopeuttanut monia toimintoja sähköistämällä niitä, sekä tuomalla myös yrityksiä SWIFT järjestelmän piiriin (SWIFTNet). SWIFTNet:n tarkoitus on luoda elektroninen verkosto pankkien ja yritysten välille, jossa kaupankäyntidata, tiliotteet

ja maksut liikkuvat nopeasti ja luotettavasti keskitetyssä ja suojatussa kanavassa. Yrityksen ja pankin tulee vaihtaa ja rekisteröidä toistensa BIC/BEI -koodit, jonka jälkeen osapuolet voivat olla yhteydessä toisiinsa. (Grath 2014, 38; Nordea 2014, 2.)

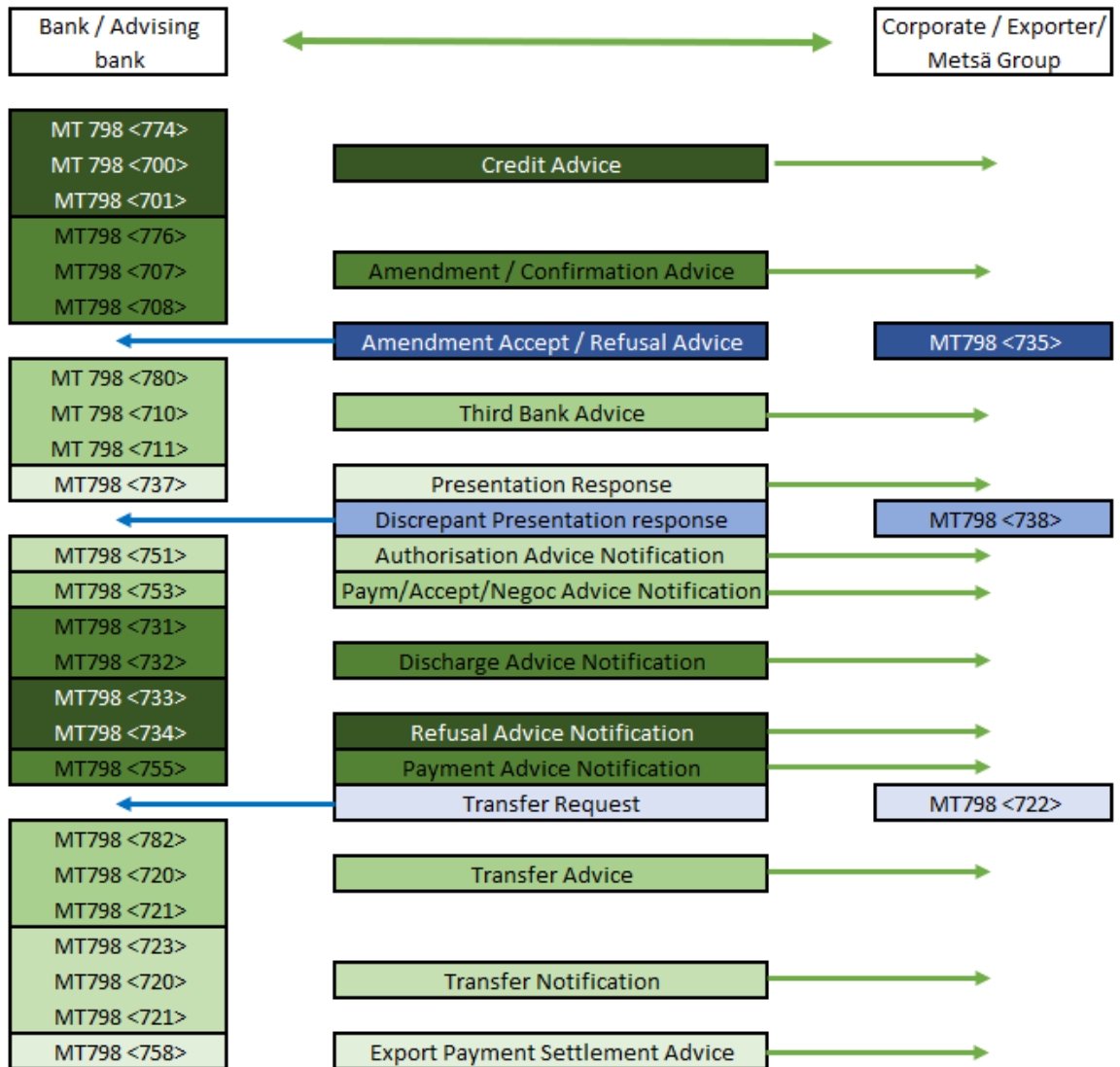
Nykyään on yleistä, että remburssisanomat välitetään standardoidussa ja sähköisessä SWIFT-sanomamuodossa. SWIFT on koonnut yhteen tarkat remburssin esittämismuodot (SWIFT MT798). Tämä nopeuttaa vientiremburssin välittämistä ja todentamista, ja myyjän pankki voi sanoman saatuaan lähes välittömästi välittää remburssisanomat myyjälle. Sähköisessä järjestelmässä remburssin kulku toimii lähes samalla tavalla, kuin remburssin kulkukaaviossa on kuvattu kuvassa 8. Eroja voi kuitenkin syntyä esimerkiksi siinä, jos myyjällä on esimerkiksi mahdollisuus lähettää fyysiset asiakirjat suoraan ostajan pankkiin. Joissain tapauksissa asiakirjojen esittäminen ja välittäminen on kokonaan sähköistetty. Tämä vaatii sen, että remburssi on eUCP:n (ICC guidelines for electronic presentation of documents under L/C) alainen ja että se noudattaa uusimpia UCP 600 -sääntöjä. Kaikkien asiakirjojen esittäminen sähköisessä muodossa on kuitenkin vielä haastavaa, ja Suomessa harvinaista. Esimerkiksi kuljetusasiakirjoja harvoin esitetään sähköisessä muodossa, sillä sähköistä muotoa ei aina hyväksytä luotettavana asiakirjana. (Grath 2014, 63.)

SWIFT MT798 on yleisesti käytetty kirjekuorityyppinen sanomamuotostandardi, joka on suunnattu yritysten ja pankkien väliseen viestintään. MT798:n kaltaiset standardit sallivat yhden, turvallisen ja vakioidun viestintätyyppin. MT798 yhdistää pankit ja asiakkaat, sekä yrityksen erilaiset pankkituotteet kuten takaukset, valuutat, maksut ja ulkomaankaupan rahoituksen. SWIFT MT798 sanomien vastaanottamiseen, käsittelyyn ja hallintaan tarvitaan kuitenkin erillinen IT-sovellus. (Nordea 2015, 1-2.) Metsä Group käyttää näiden sanomien käsittelyyn GlobalTrade -järjestelmää.

Vientirembursseihin liittyy paljon erilaisia sähköisiä sanomia. Sanomien määrä ja kokoonpano on usein tapauksesta riippuen erilainen. Kaikkia sanomia ei siis käytetä kaikissa tapauksissa. Kuvassa 11 on kuvattu vientirembursseissa käytössä olevat sanomat myyjän ja myyjän pankin välillä. Vihreällä pohjalla olevat sanomat pankki lähettää myyjälle. Sinisellä pohjalla olevissa sanomissa lähettäjänä taas toimii myyjä ja vastaanottajana pankki.

Vaikka sanomien kirjo on laaja ja kaikki viestintä pyritäänkin tekemään SWIFT-sanomien välityksellä, ei tämä välttämättä aina todellisuudessa toteudu. Viestintää käydään todellisuudessa myös SWIFT-sanomien ulkopuolella, esimerkiksi sähköpostitse. Yleensä nämä eri viestintämuodot täydentävät toisiaan. Sähköpostin käyttö kertoo siitä, että SWIFT:illä riittää vielä kehitettävää ja että järjestelmä ei ole vielä täysin valmis.

Kuva 11. Myyjän ja myyjän pankin käyttämät SWIFT sanomat. (Mukaillen SWIFT 2018 b, 156.)

Käytetyimpiä vientiremburssisanomia ovat avaus (774+700), vastaus asiakirjaesitykseen (737) sekä maksu (758). Tarvittaessa tapaukseen liittyy muitakin sanomia. Näiden sanomien lisäksi muutokset (776+707) sekä vapaamuotoiset sanomat (799+789) ovat yleisiä. Samaan remburssiin voi liittyä useita asiakirjaesityksiä, maksuja, muutoksia ja vapaamuotoisia sanomia, mutta aina vain yksi avaus. Yksi remburssi voi sisältää yhden tai useamman tavaraerän lähetyksen eli laivauksen. Jokaisesta laivauksesta tehdään aina yksi asiakirjaesitys, ja jokaista asiakirjaesitystä vastaan saadaan aina yksi maksu. Vientiremburssin avauksen voidaan ajatella olevan koko remburssin pohja, jolle koko tapaus rakentuu. Kuvassa 11 näkyy myyjä ja pankin väliseen viestintään tarkoitetut remburssisanomat. Kun ostaja on avannut remburssin omassa pankissaan, lähettää myyjän pankki remburssin avauksen (774+700) myyjälle.

Kaikkiin rembursseihin ei tarvitse tehdä muutoksia. Muutokset saattavat koskea esimerkiksi päivämäärämuutoksia ja muutoksia toimitettavan tavaraerän sisällössä tai määrässä. Muutokset ja vapaasanomat tulevat avauksen jälkeen, mutta yleensä ennen vastausta asiakirjaesitykseen. Muutokset ja vapaasanomat voivat kuitenkin tulla mihin tahansa väliin avauksen jälkeen. Esimerkiksi maksuja koskevat virheet huomataan yleensä vasta, kun maksut ja maksusanomat on lähetetty, joten niiden korjauksetkin tulevat vasta niiden jälkeen. (SWIFT 2018 b, 156.)

Vientirembursseissa sanomien kirjo on laaja. Tärkeintä on kuitenkin ymmärtää käytetyimpien sanomien tarkoitus. Alla esitellään lyhyesti avaus (774+700), muutos (776+707), vastaus asiakirjaesitykseen (737) sekä maksu (758).

Avaussanoma on yleensä kaksiosainen (774+700), mutta se voi kuitenkin olla niin pitkä, että se jakaantuu useampaan lisäsanomaan (701). Myyjän pankki lähettää myyjälle pakolliset sanomat (774+700) ja tarvittaessa lisäsanoman (701). 774 toimii sanomassa kansilehtenä ja varsinainen tieto avauksesta löytyy sanomasta 700. Avausta käytetään neuvomaan asiakirjojen ja niihin liittyvien ehtojen kanssa. Avaukselle on myös kirjattu kaikki ehdot ja tiedot, jotka myyjä ja ostaja ovat sopineet kauppasopimuksessa. Myös remburssilla vaaditut asiakirjat on lueteltu avauksessa. Avauksella kerrotaan lisäksi ehdot, joilla luotto on myönnetty ja mahdollinen luoton vahvistus. Jokainen samaan remburssiin kuuluva sanoma tulee identifioida kentässä 21P (Bank Reference Number) samalla tunnuksella. (SWIFT 2018 b, 158.) Kuvassa 12 on SWIFT MT798 standardin mukainen 774. Niin kuin kuvan 12 kentistä 49D ja 49F näkyy, tämän esimerkin remburssi ei ole vahvistettu myyjän pankin toimesta. Kaikkiin alla oleviin sanomien esimerkkikuviiin on lisätty sanoman kenttien selitykset. Sähköisessä sanomassa edellä mainittuja selityksiä ei ole, mutta selitykset löytyvät SWIFT:n nettisivuilta. Kaikki esimerkkikuvat ovat myös SWIFT MT798 standardin mukaisia ja noudattavat UCP 600 -remburssisääntöjä.

774 Transaction reference number	:20:	2019031812232750
Sub-Message type	:12:	774
Proprietary message	:77E:	
Message index/total	:27A:	1/2
Bank reference number	:21P:	123456789
Documentary credit number	:20:	1234567891011120
Message creation date time	:13E:	201903181323
Date of issue	:31C:	190313
Issuing bank	:52A:	BANKTN12345
Advising bank	:58A:	BANKFI12345
Confirmation indicator	:49D:	WITHOUT
Confirmation information	:49F:	DOCUMENTARY CREDIT IS NOT CONFIRMED
Information from advising bank	:47E:	DOCUMENTS ARE TO BE PRESENTED WITHIN 21 DAYS AFTER THE DATE OF THE TRANSPORT DOCUMENT, HOWEVER WITHIN THE VALIDITY OF THE DOCUMENTARY CREDIT

Kuva 12. Standardin mukainen 774.

Kuvassa 13 taas on kuvattu SWIFT MT798 standardin mukainen 700. Kuvasta voidaan huomata, että 700 on huomattavasti informatiivisempi, kuin 774. 700:sta nähdään esimerkiksi asiakas (50), myyjä (59), tuote (45A) sekä maksun tiedot (42P). Kuvan 13 kentässä 46A on lueteltu remburssi asiakirjat, jotka myyjän on toimitettava omaan pankkiinsa tarkastettavaksi, ja josta ne lähetetään ostajan pankkiin. 42P kentästä taas nähdään, että myyjä on myöntänyt ostajalle 90 päivää maksuaikaa. Kentästä 71D taas käy ilmi, että UCP 600:n artikla 37C on kumottu ja myyjä ja ostaja ovat sopineet kumpikin maksavan oman pankkinsa kulut.

700 Transaction reference number	:20:	2019031812232750
Sub-Message type	:12:	700
Proprietary message	:77E:	
Message index/total	:27A:	2/2
Bank reference number	:21P:	123456789
Sequence of Total	:27:	1/1
Form of Documentary Credit	:40A:	IRREVOCABLE
Documentary credit number	:20:	1234567891011120
Date of issue	:31C:	190313
Applicable Rules	:40E:	UCP LATEST VERSION
Date and Place of Expiry	:31D:	190610 FINLAND
Applicant	:50:	Anssi Asiakas
Beneficiary	:59:	METSÄ BOARD
Currency Code, Amount	:32B:	USD700000,00
Percentage Credit Amount Tolerance	:39A:	5/5
Available With ... By ...	:41A:	BANKFI12345 BY DEF PAYMENT
Negotiation/Deferred Payment Details	:42P:	90 DAYS AFTER SHIPMENT DATE
Partial Shipments	:43P:	ALLOWED
Transshipment	:43T:	ALLOWED
Place of Taking in Charge/Dispatch from	:44A:	HUSUM SWEDEN
Port of Loading/Airport of Departure	:44E:	ANY PORT IN EUROPE EXCEPT CRIMEA REGION
Port of Discharge/Airport of Destination	:44F:	ANY PORT IN TURKEY BY VESSEL
Place of Final Destination/For		
Transportation to .../Place of Delivery	:44B:	ANKARA TURKEY
Latest Date of Shipment	:44C:	190520
Description of Goods and/or Services	:45A:	METSABOARD NATURAL FSB CUP
Documents Required	:46A:	FULL SET OF CLEAN ON BOARD OCEAN BILLS OF LADING SIGNED COMMERCIAL INVOICE PACKING LIST CONTAINER LIST CERTIFICATE OF ORIGIN FULL SET SHIPPED ON BOARD MULTIMODAL TRANSPORT DOCUMENT INSURANCE DOCUMENTS
Additional Conditions	:47A:	ALL DOCUMENTS MUST BE SIGNED ALL PRESENTED DOCUMENTS MUST BE IN ENGLISH
Charges	:71D:	ALL BANKING CHARGES AND COMMISSIONS OUTSIDE FINLAND ARE FOR THE ACCOUNT OF THE APPLICANT. ARTICLE 37C OF UCP600 IS NOT APPLICABLE TO THIS L/C.
Period for Presentation in Days	:48:	21/AFTER SHIPMENT DATE
Confirmation Instructions	:49:	WITHOUT
Instructions to the		
Paying/Accepting/Negotiating Bank	:78:	
Sender to Receiver Information	:72Z:	/REC/PLS ACKNOWLEDGE RECEIPT BY //SWIFT MESSAGE.

Kuva 13. Standardin mukainen 700.

Muutos on yleensä kaksiosainen sanoma, joka sisältää sanomat 776+707, joista vain 776 on pakollinen. Lisäsanomana toimii 708. Näillä viesteillä annetaan oikaisuja jo liikkeeseen

laskettuun vientiremburssiin. Muutoksen osa 776 voidaan myös lähettää myyjän pankin toimesta neuvomaan remburssin vahvistuksessa tai kuittauksena, että myyjän pankki on vahvistanut remburssin. (SWIFT 2018 b,170.)

Vastaus asiakirjaesitykseen (737) sisältää yhden MT798 viestin. Myyjän pankki lähettää 737:n myyjälle ja se toimii vastauksena myyjän lähettämiin remburssi asiakirjoihin. 737:n voidaan siis ajatella olevan kuittaus asiakirjojen vastaanottamisesta, jonka myyjän pankki lähettää myyjälle, kun asiakirjat on tarkistettu. Pankki ilmoittaa 737:ssä myös mahdolliset poikkeamat asiakirjoissa ja pankki voi antaa tarvittaessa lisäohjeita ja -tietoja myyjälle. Kuvassa 14 on SWIFT MT798:n mukainen 737 sanoma. Sanomassa ei ole kenttää 12D (Acceptance Notification) tai muuta ilmoitusta lisätiedoissa, joten sen asiakirjaesityksen voidaan tulkita olevan ”puhdas” esitys eli asiakirjat ovat sopimuksen ja vaatimusten mukaiset. Asiakirjaesitys on puhdas myös silloin, kun kenttä 12D löytyy sanomasta, mutta sen arvo on COMP. COMP on lyhennelmä sanasta Compliant, joka voidaan tulkita tässä tilanteessa tarkoittavan hyväksytyä, eli pankki on hyväksynyt asiakirjaesityksen. Mikäli asiakirjat olisivat Discrepancy eli ristiriitaiset ja asiakirjoissa sovitusta poikkeavat, olisi 737:n kentässä 12D sana REFU, joka on lyhennelmä sanasta Refused (hylätty). Tämä tarkoittaa sitä, että asiakirjoista löytyy ristiriitaisuuksia. Jos laivausasiakirjat ovat hylätty, vaatii kenttä 12D kentän 77J olemassaolon, jossa kerrotaan asiakirjojen eroavaisuudet. Asiakirjojen hylkäämisen syy voi olla esimerkiksi väärä päivämäärä asiakirjoissa, asiakirjoista poikkeavan painoinen lasti tai kirjoitusvirhe. (SWIFT 2018 b, 202-206.)

Jos kyseessä olisi käteismaksuehto (at Sight) tai jos myyjän pankki olisi vahvistanut remburssin, tulisi maksu yleensä nopeasti 737:n jälkeen. Tämä vaatii kuitenkin sen, että pankki on todennut 737:ssä kaikkien asiakirjojen olevan kunnossa. 737:ssä käy ilmi muun muassa laivauksen summa ja valuutta, joka tässä tapauksessa on 300 000 Yhdysvaltain dollaria (34O). Myös asiakirjojen kuljetustapa käy ilmi kentästä 24E. COUR on lyhennelmä sanasta Courier, eli asiakirjat on lähetetty kuriirin välityksellä ostajan pankkiin. (SWIFT 2018 b, 203-206.)

737 Transaction reference number	:20:	2019032513110720
Sub-Message type	:12:	737
Proprietary message	:77E:	
Message index/total	:27A:	1/1
Bank reference number	:21P:	123456789
Customer reference number	:21A:	2233445566
Message creation date time	:13E:	201903251411
Documentary credit number	:20:	1234567891011120
Date of issue	:31C:	190227
Issuing bank	:52A:	BANKTN12345
Nominated/confirming bank	:58A:	BANKFI12345
Date of presentation	:31S:	190319
Presentation amount	:34O:	USD300000,00
Dispatch of documents	:24E:	COUR
Bank to Corporate information	:72C:	Invoice: 2233445566 Maturity: 6.6.2019

Kuva 14. Standardin mukainen 737.

Pankki lähettää maksusanoman (758) myyjälle maksun suorittamisen yhteydessä. Maksusanomalla pankki voi myös periä kuluja myyjältä. Yleensä samalla 758:lla ovat nämä molemmat edellä mainitut. Eli samalla, kun pankki maksaa vientiremburssin summan myyjälle, se vähentää summasta sovitut kulut. Yleensä kulut ovat myyjän pankissa syntyneitä kuluja. Myyjä saa kuitenkin koko remburssin summan itselleen, jos on sovittu, että ostaja maksaa kaikki remburssin käytöstä syntyneet kulut. Toisaalta voidaan myös sopia, että myyjä maksaa kaikki remburssin käytöstä syntyneet kulut, jolloin oman pankkinsa kulujen lisäksi myyjä joutuu maksamaan myös ostajan pankin kulut. 758 sisältää yhden viestin. (SWIFT 2018 b, 259.)

Kuvassa 15 on SWIFT MT798:n mukainen 758 sanoma. Kentästä 12R (BOTH) huomataan, että maksun yhteydessä pankki perii myös omia kulujaan. Jos kentässä olisi lyhenne PAYM, tarkoittaisi se sitä, että maksussa ei ole huomioitu kuluja. CHGS lyhenne taas tarkoittaa, että sanomalla on peritty pelkästään kuluja. Kentässä 71E on eritelty remburssiin liittyviä kuluja. Kuluja voi kuitenkin syntyä monesta syystä, ja tässä esimerkissä on otettu mukaan joitain yleisiä kulueriä. (SWIFT 2018 b, 262-263.)

758 Transaction reference number	:20:	2019060511343510
Sub-Message type	:12:	758
Proprietary message	:77E:	
Message index/total	:27A:	1/1
Bank reference number	:21P:	123456789
Documentary credit number	:20:	1234567891011120
Date of issue	:31C:	180216
Message creation date time	:13E:	201807051234
Issuing bank	:52A:	BANKTN12345
Nominated/confirming bank	:58A:	BANKFI12345
Reason for message	:12R:	BOTH
Documentary credit amount	:32B:	USD700000,00
Drawing amount	:34D:	USD300000,00
Amount of commission and charges	:32G:	USD600,00
Net amount	:33A:	190606USD299400,00
Details of commission and charges	:71E:	/ADVCOM/B/USD50, /CONFCOM/B/USD305, /NEGCOM/B/USD100, /REMB/B/USD145,
Settlement account	:53C:	/123450000678910
Total amount for settlement account	:34Y:	USD299400,00
Resource indicator	:12F:	OCSR
Bank to Corporate information	:72C:	YOUR REFERENCE: 2233445566 INVOICE NUMBER: 2233445566

Kuva 15. Standardin mukainen 758.

Kulut täytyy kirjoittaa kenttään 71E tiettyä määrämuotoa noudattaen. Kenoviivojen sisälle tulee kirjoittaa perittävän kulun nimen lyhennelmä isoin kirjaimin. Tämän jälkeen tulee kirjoittaa kuluja perivän pankin tunnus (B tai O), kulujen valuutta ja tämän jälkeen kulun suuruus ilman välilyöntejä. Kulun ollessa tasasumma, voi pilkun jälkeiset nollat jättää pois. Pankin tunnus B viittaa pankkiin, joka lähettää sanoman, ja O viittaa johonkin toiseen, kuin sanoman lähettäjä pankkiin. ADVCOM on lyhennelmä sanoista Advising Commission. Sen voidaan ajatella käsittävän pankin perimiä kuluja antamastaan neuvonnasta ja sanomien välittämisestä. CONFCOM on taas puolestaan lyhennelmä sanoista Confirmation Commission. Confirmation tarkoittaa suomeksi vahvistusta, ja tämän kulun pankki perii myyjältä silloin, kun myyjän pankki antaa oman vahvistuksensa remburssille. Kuvassa 15 myyjän pankki perii myyjältä 305 dollaria vahvistuskuluja remburssin vahvistamisesta. NEGCOM on lyhennelmä sanoista Negotiation Commission. Näiden kulujen voidaan ajatella olevan neuvottelu- ja selvittelykuluja. Viimeinen kulu esimerkikuvassa on REMB, joka on lyhennelmä sanoista Reimbursement Charges. (SWIFT 2018 b, 263.)

Kaikkia sanomia ohjaa tarkka määrämuoto. Tietyissä sanomissa on oltava tietyt, pakolliset kentät. Pakollisten kenttien lisäksi sanoman tekijä voi lisätä vapaaehtoisia kenttiä sano-

maan. Joissain kentissä on kuitenkin todella tarkasti määritelty kentän maksimi- ja minimipituus sekä muoto. Joihinkin kenttiin saa laittaa esimerkiksi vain yhden tietyn sanan, joka on määritelty SWIFT MT798 -standardissa. Määrämuodon rikkominen saattaa johtaa siihen, että sanoma on virhetilassa saapuessaan myyjälle. (SWIFT 2018 a.)

4 Pääkäyttäjähohjeen suunnittelu ja toteuttaminen

Projektin lähtökohtana oli, että Metsä Group Treasuryltä puuttui GlobalTrade -järjestelmän käyttöohje, joka on suunniteltu juuri Metsä Groupin pääkäyttäjän käyttöön. Ohjeeseen haettiin pääkäyttäjän tärkeimmät ja käytetyimmät tehtävät. Asiakaspalvelukeskuksille tarkoitettu ohje rakentuu Treasurylle suunnatun ohjeen pohjalta. Treasury ohjeen tulee olla valmis ennen asiakaspalvelukeskusten ohjetta. Asiakaspalvelukeskukset tarvitsevat ohjeen vuoden 2019 aikana, joten ohje tulee tehdä juuri nyt. Täten tämä opinnäytetyö on ajan-kohtainen.

GlobalTrade -järjestelmän pääkäyttäjän keskeisin tehtävä on taata käyttäjille luotettava ja sujuva vientiremburssin käsittelyalusta, josta löytyy kaikki käyttäjän tarvitsema data reaaliaikaisesti. Nykytilanteessa pääkäyttäjä joutuu jokaisen tehtävän kohdalla muistelemaan, miten kyseinen tehtävä suoritetaan. Joitakin tehtäviä ei suoriteta päivittäin, eikä välttämättä edes viikoittain. Näihin tehtäviin ei pääkäyttäjälle ole välttämättä kehittynyt rutiinia. Tällöin pääkäyttäjä saattaa joutua muistelemaan pitkäänkin, miten kyseinen tehtävä suoritetaan. Pahimmassa tapauksessa pääkäyttäjä on saattanut suorittaa tehtävän puutteellisesti ohjeen puuttuessa. Ohjeen ansiosta työn tekeminen muuttuu standardimaisemmaksi. Tämä johtaa siihen, että sama työtehtävä tehdään aina samalla, hyväksi todetulla tavalla, riippumatta työn suorittajasta. Myös aikaa säästyy, kun pääkäyttäjän ei tarvitse käyttää työaikaansa työtehtävän suorittamisen muisteluun, vaan hän voi katsoa sen ohjeesta.

Ohje helpottaa myös uuden pääkäyttäjän kouluttamista, sillä uuden pääkäyttäjän ei tarvitse itse koota muistiinpanoja työtehtävän suorittamisesta. Uusi pääkäyttäjä voi tarvittaessa täydentää ohjetta haluamallaan tavalla selkeyttääkseen ohjetta itselleen. Ohje pyritään tekemään kuitenkin niin selkeäksi, ettei lisäyksille ole tarvetta.

Produktin suunnittelu aloitettiin 7.1.2019 palaverilla toimeksiantajan kanssa. Toimeksiantajalle oli alusta asti selvää, mitä ohjeen tulee sisältää, ja missä järjestyksessä näiden asioiden pitää ohjeessa olla. Toimeksiantaja antoi myös aikataulun. Ohjeen oli oltava valmis viikolla kahdeksan. Toimeksiantajalle oli myös tärkeää tehdä mahdollisimman kuvapainotteen ohje. Muiden seikkojen osalta toimeksiantaja antoi allekirjoittaneelle vapaat kädet ohjeen tekemiseen. Produktin suunnitelmana toimi allekirjoittaneen tekemä käyttöohjeen sisällysluettelo toimeksiantajan vaatimusten pohjalta. Produktin tekemiseen oli varattu aikaa seitsemän viikkoa, joten suunnitelmaksi tuli tehdä luku per viikko.

Produktin tekeminen aloitettiin heti suunnittelupalaverin jälkeen palauttamalla mieleen GlobalTrade -järjestelmän toimintaympäristöä, ja pohtimalla ohjeen tarkempaa sisältöä. GlobalTrade -järjestelmä on allekirjoittaneelle tuttu vuoden 2018 kesältä, jolloin hän työskenteli Metsä Group Treasuryssä kesätyöntekijänä Back Officen ja Trade Financen parissa. Produkti saatiin valmiiksi viikolla kahdeksan (22.2.2019). Toimeksiantaja oli antanut produktin valmistumiselle takarajaksi kyseisen viikon, joten ohje valmistui aikataulussa. Kaiken kaikkiaan produktin valmistamiseen kului aikaa seitsemän viikkoa. Suunnitelmasta poiketen allekirjoittanut ei tehnyt ohjetta täysin luku kerrallaan, vaan kirjoittaminen vaihteli lukujen välillä. Kaikki luvut viimeisteltiin vasta viikolla kahdeksan.

Metsä Group Treasuryn pääkäyttäjä on ohjeen valmistumisen jälkeen koekäyttänyt allekirjoittaneen tekemän ohjeen ja todennut sen toimivaksi. Järjestelmän muuttuessa ohjetta tulee kuitenkin päivittää ja pitää ajan tasalla. Tästä näkökulmasta katsottuna ohje ei ole koskaan täysin valmis, ja se tulee pitää helposti muokattavana ja päivitettävänä.

4.1 Rajoittavat tekijät

Tämän opinnäytetyön ja produktin kannalta suurin rajoittava tekijä on yrityssalaisuudet, ja sisäiseen käyttöön tarkoitettu salainen tieto. GlobalTrade -järjestelmän ohjetta ei voi julkaista opinnäytetyön liitteenä, sillä se sisältää hyvin paljon salaiseksi luokiteltua tietoa. GlobalTrade -järjestelmän pääkäyttäjäohje on kuitenkin liitetty opinnäytetyön arviointiversioon.

Toinen rajoittava tekijä on tiedon puute ja tiedon vaikea saatavuus. GlobalTrade -järjestelmän ohjeen tekeminen oli lähinnä tutkimustyötä, johon löytyi oikeat vastaukset vain kokeilemalla eri tapoja. GlobalTrade -järjestelmän käyttöön on julkaistu ohjeet GTC:n toimesta, mutta ohjeet ovat hyvin vajavaiset, vanhentuneet ja esittelivät vain yleisiä toimintoja syventymättä niihin tarpeeksi. Lisäksi GTC:n tuottamat ohjeet eivät tietenkään kerro, miten yksittäisen yrityksen tulee toimia. GlobalTrade -järjestelmän käyttöön kuitenkin vaikuttaa suuresti yrityksen rakenne, toimiala sekä käytön laajuus. Täten GTC:n on käytännössä mahdotonta tehdä kaiken kattavaa yleisohjetta, joka sopii jokaisen yrityksen räätälöityyn tarpeeseen. Ohjeen tekemisen tukena toimi Trade Finance -yksikön työntekijät. Kun allekirjoittanut ei löytänyt yksin ratkaisua ongelmaan, auttoivat Trade Finance -yksikön työntekijät allekirjoittanutta eteenpäin.

Edellisten lisäksi GlobalTrade -järjestelmästä ja GTC:stä oli todella vaikea löytää luotettavia lähteitä. Yrityksen omat sivut tuntuivat keskittyvän markkinointipuheeseen, ja oikean tiedon määrä tuntui olevan vähäistä. GTC:n omilla sivuilla oli lyhyt kuvaus GlobalTrade -

järjestelmästä, mutta ei yhtään kuvaa itse järjestelmästä. Allekirjoittanut tulkitsee GTC:n suojelevan tällä omaa järjestelmäänsä kilpailijoilta. Edellä mainitusta syystä tähän työhön ei ole liitetty kuvia GlobalTrade -järjestelmästä.

Kolmas rajoittava tekijä oli aika ja haasteet itse ohjeen tekemisessä. Oikeiden, juuri Metsä Groupille räätälöityjen, ratkaisuiden löytäminen oli aikaa vievää ja paikoin hyvin haastavaa. Ratkaisut, joihin päädyttiin kokeilemalla ja tutkimalla tuloksia, toimivat usein hyvin, mutta joissain tapauksissa huomattiin vasta myöhemmin, että kyseinen ratkaisu ei toimi halutulla tavalla. Tällöin täytyi palata kyseisen ongelman pariin ja aloittaa ratkaisun etsiminen alusta.

Itse ohjeen tekemisessä oli haastavaa ilmaista asiat mahdollisimman ymmärrettävästi, ja välttää tulkintaan liittyviä ongelmia. Tähän mennessä ongelmia ymmärrettävyydessä ei ole ilmennyt. Ohjetta tulee kuitenkin selkeyttää, jos kyseisiä ongelmia ilmenee myöhemmin.

4.2 Produktin sisällön ja tekemisen kuvaus

Ohje päätettiin kirjoittaa Word-muotoon. Ohje laitetaan kuitenkin jakoon PDF-muodossa, ettei kukaan tahattomasti pääse tekemään siihen muutoksia. Ohjeen päivittäminen tapahtuu muokkaamalla alkuperäistä Word tiedostoa, ja päivittämällä uudistettu tiedosto kaikkien saataville. Heti sisällysluettelon alla on taulukko, johon tulee kirjata muutoksen tiedot, kun tiedostoa on muokattu. Taulukkoon tulee syöttää tiedot päivämäärästä, muutoksista sekä muutoksen tekijästä. Word valittiin ohjeen muodoksi sen helppouden takia. Word-tiedostoa voi helposti muokata, ja se on suurimmalle osalle käyttäjistä tuttu. Ohjeen päivittäminen tapahtuu pääkäyttäjän toimesta.

Itse ohje on kuvapainotteinen ja mahdollisimman napakka. Produktiin ei laitettu edes kansilehteä, sillä sen koettiin vievän vain ylimääräistä tilaa. Kuvien järjestys on numeroitu, joten kuvia on helppo seurata. Itse kirjoitettua tekstiä koitettiin välttää, ja teksti toimiikin lähinnä kuvien tukena ja lisätietona. Tähän ratkaisuun päädyttiin, sillä työyhteisössä on havaittu, että työntekijät jaksavat paremmin seurata kuvia, kun lukea tekstiä. Tällä taas pyrittiin vähentämään virheitä, epäselvyyksiä ja mahdollisia lisäkysymyksiä. Ohjeen ei ole kuitenkaan edes tarkoitus selittää kaikkea, vaan se toimii puhtaasti ohjeena itse tekemiselle.

Ohjeen pituus on 39 sivua, joista itse ohjesivuja on 37. Kaksi ensimmäistä sivua ovat sisällysluettelo ja päivitystaulukko. Ohje olisi ollut huomattavasti lyhyempi, jos se olisi ollut tekstipainotteinen. Mutta edellä mainituista syistä ohjeesta tehtiin kuvapainotteinen. Pituus

kertoo kuitenkin myös siitä, että pääkäyttäjän vastuulle kuuluu paljon tärkeitä tehtäviä. Myös tehtävien monimutkaisuus pidentää ohjetta.

Produktin kieleksi valittiin englanti sen suuremman käytettävyyden takia. Asiakaspalvelukeskuksille suunnatun ohjeen kielen on pakko olla englanti, sillä kaikki asiakaspalvelukeskusten työntekijät eivät ymmärrä suomen kieltä. Ulkomaankaupassa monet termit ovat myös englanniksi, eikä niille ole edes suoraa tai tarkkaa suomenkielistä käännöstä. Siksi tässä opinnäytetyössäkin monet termit on jätetty niiden alkuperäiselle kielelle eli englanniksi. Tässä työssä ei haluta ottaa riskiä tulkintaeroista ja niistä mahdollisesti aiheutuvista ongelmista.

Ohjeen nimeksi muotoutui GT Treasury Internal Guide. GT on Metsä Group Treasuryssä yleisesti käytetty lyhenne GlobalTrade -järjestelmästä. Kaikki, jotka tekevät töitä kyseisen remburssikäsittelyalustan kanssa ymmärtävät mistä puhutaan. Siksi allekirjoittanut koki, että on sopivaa lyhetää GlobalTrade -järjestelmä muotoon GT. Nimessä tuli myös erikseen käydä ilmi, että kyseessä on Treasuryn sisäinen ohje, eikä esimerkiksi asiakaspalvelukeskuksille suunnattu ohje. Siksi nimessä mainitaan Treasury sekä Internal, sillä nämä seikat ovat tärkeä ymmärtää jo heti nimestä.

Produktin työstäminen aloitettiin sisällysluettelosta ja mietittiin tarkkaan sen järjestys ja sisältö. Ajatuksena oli luoda selkeä kokonaisuus, joka kuvastaa työn etenemisen oikeaa järjestystä. Produkti alkaa siis sisäänkirjautumisohjeella. Tämän jälkeen on ohje uuden yrityksen ja käyttäjän luomisesta GlobalTrade -järjestelmään. Sen jälkeen neuvotaan, miten järjestelmään lisätään uusia ulkoisia kaupankäyntiosapuolia, eli asiakkaita ja pankkeja. Yritysprofiilin alla voi lisätä kategorioita, joiden avulla pystyy erittelemään tarkasti oikean yrityksen, osaston sekä henkilön, jolle vientiremburssin käsittely kuuluu. Kohdennusluvussa neuvotaan, miten luodaan automaattikohdennus, eli miten yksittäinen remburssi löytää oikealle yritykselle tai yksikölle automaattisesti. Luku päivittäiset tarkastukset on toiseksi viimeisenä ja sen läpikäyminen on mielekästä vasta, kun kaikki yllä olevat asiat ovat kunnossa. Nimensä mukaisesti lista tulee käydä joka päivä läpi, ja varmistaa, että sillä mainitut asiat ovat kunnossa, ja mahdollisesti ohjeita seuraamalla korjata ongelmat. Viimeisessä luvussa käsitellään Metsä Groupin tapaa käsitellä vientiremburseja GlobalTrade -järjestelmässä.

Sisällysluettelo on ohjeen ensimmäisellä sivulla, ja se jatkuu vielä kolmen rivin verran toiselle sivulle. Sisällysluettelon jälkeen on päivittämistaulukko, johon tulee kirjata aina tiedot päivittämisestä. Päivittämistaulukon alta löytyy yleiset tiedot järjestelmän ikoneista ja pe-

rusteista. Tarkoituksena on siis esitellä ja nimetä GlobalTrade -järjestelmässä käytetyt ikonit, jotta niihin voi helposti tulevaisuudessa viitata nimellä. Jokaisen eri ikonin liittäminen kuvana tekstikohtiin tuottaisi tekstin sirpaloitumista ja veisi ylimääräistä tilaa. Ennen varsinaista ohjetta esitellään lyhyesti myös mitä eri valikoiden alta löytyy.

Ensimmäinen luku kertoo, miten kirjaututaan sisään ja ulos GlobalTrade -järjestelmästä. Lisäksi tässä kohdassa on neuvottu miten toimia, mikäli käyttäjä unohtaa oman salasanansa. Käyttäjätunnukset menevät lukittuun tilaan, jos käyttäjä yrittää virheellisesti kolme kertaa kirjautua sisälle järjestelmään. Ohjeessa kehoitetaan kokeilemaan sisäänkirjautumista vain kaksi kertaa, jonka jälkeen on kehoitus vaihtaa salasana. Näin yritetään vähentää yhteydenottoja pääkäyttäjään, jolla on valtuudet avata lukittu käyttäjätunnus.

Toinen luku keskittyy omien yritysten tietoihin. GlobalTrade -järjestelmään voi luoda emoyhtiön ja sen alle tytäryhtiöitä tai yksiköitä. Tässä luvussa neuvotaan, miten lisätään uusia yrityksiä emon alle ja miten eri yksiköille luodaan uusia käyttäjätunnuksia. Ohjeen toisessa luvussa kerrotaan myös, miten pääkäyttäjä voi muokata tai poistaa jo luotuja käyttäjätunnuksia. Pääkäyttäjä voi myös auttaa tilanteissa, joissa käyttäjän käyttäjätunnukset ovat lukitussa tilassa.

Kolmannessa luvussa kerrotaan, miten lisätään uuden asiakkaan tai pankin tiedot järjestelmään. Metsä Group on päätenyt ratkaisuun, jossa eri yksiköiden asiakkaat on eritelty toisistaan asiakasnumeron eteen liitettävällä yksikkökohtaisella tunnuksella. Asiakkaan tietoihin pitää lisätä muun muassa asiakkaan oikea koko nimi, asiakasnumero, sijaintivaltio ja kaupunki. Pankkien tietoihin liitetään muun muassa pankkikohtainen BIC-koodi, virallinen nimi sekä sijaintivaltio. Asiakkaita ja pankkeja tulee lisätä järjestelmään sitä mukaan, kun heidän kanssaan aloitetaan kaupankäynti. On tärkeää, että tiedot asiakkaista ja pankeista ovat jatkuvasti ajan tasalla.

Kolmas luku kattaa myös ehtolistan sekä tehtyjen toimintojen lokin. Ehtolistalle voi lisätä ja muokata tiettyjä, usein käytettyjä tietoja. Näitä valmiiksi syötettyjä tietoja käyttäjä voi valita tiettyihin kenttiin käsitellessään remburssia. Esimerkiksi tilinumerot on lisätty ehtolistalle, jolloin käyttäjä voi selata listaa ja valita listalta oikean tilinumeron sen sijaan, että käyttäjä joutuisi aina erikseen näppäilemään tilinumeron tiettyyn kenttään. Toimintojen loki tallentaa kaikki GlobalTrade -järjestelmässä tehdyt toiminnot. Samasta paikasta voi siis tarkistaa, että kuka käyttäjä on tehnyt ja mitä. Myös automaattitoiminnot kirjautuvat toimintojen lokiin.

Neljäs luku käsittelee kategorioita ja niiden päivittämistä sekä lisäämistä. Täyttämällä ve-tovalikosta tapausta koskevat oikeat tiedot, käyttäjä voi eritellä tarkasti yrityksen, osaston sekä henkilön, jolle vientiremburssin käsittely kuuluu. Nämä kategoriatiedot päivittyvät remburssin ensimmäiselle sivulle, mistä ne on helppo havaita. Kategorioita voi olla myös esimerkiksi maa, jossa remburssiasiakas sijaitsee sekä tuote, jota ollaan asiakkaalle toi-mittamassa. Pääkäyttäjä voi itse luoda kategoriat ja niiden sisällöt juuri oman yrityksensä tarpeisiin.

Viides luku ohjaa pääkäyttäjää tekemään uusia kohdennussääntöjä ja muuttamaan tai poistamaan vanhoja. Automaattikohdennuksessa järjestelmä siirtää remburssisanomat heti niiden saavuttua oikean yksikön alle, josta yksikön käyttäjät pääsevät käsittelemään niitä. Tämä nopeuttaa sanomien käsittelyä huomattavasti, sillä onnistuneilla kohdennus-säännöillä sanomat ovat heti oikeiden käyttäjien saatavilla. Metsä Group on päätenyt rat-kaisuun, jossa jokaisen yksikön käyttäjät näkevät vain omaa yksikköään koskevat sano-mat. Vain pääkäyttäjätasolla oleva käyttäjä näkee kaikki GlobalTrade -järjestelmässä ole-vat sanomat. Kohdennussääntöjen tekeminen vaatii todellista ymmärrystä yrityksen ra-kenteesta, asiakkaista sekä tuotteista. Metsä Groupin tekemien ratkaisujen vuoksi ongel-maksi saattaa muodostua asiakas, joka tilaa tuotteita eri yksiköiltä. Automaattikohdennuk-sessa pääkäyttäjä valitsee tietyn määrätyn kentän, josta järjestelmä etsii pääkäyttäjän määrittelemiä sanoja, numeroita tai edellisten yhdistelmiä. Näiden perusteella järjestelmä vie sanomat yksiköille. Mikäli järjestelmä tekee virheen kohdennuksessa tai ei kohdenna sanomaan millekään yksikölle, pääkäyttäjä voi jälkikäteen käydä muuttamassa kohden-nustietoja helposti. Yleensä virheellinen kohdennus tai kohdentamattomuus johtuu pankin tai asiakkaan tekemästä kirjoitusvirheestä remburssisanomassa.

Luku kuusi käsittää listan asioista, jotka pääkäyttäjän täytyy tarkistaa päivittäin. Päivittäi-sillä tarkastuksilla varmistetaan se, että käyttäjillä on kaikki oikeat sanomat ja tiedot saata-villa. Samalla pääkäyttäjä varmistaa, että kaikki tekemisen taustalla olevat asiat ovat kun-nossa.

Luvun kuusi alussa on samantapainen kuva pankin ja myyjän välillä käytettävistä sano-mista, kuin tämän opinnäytetyön kuvassa 10. Kuva on siinä muistuttamassa kaikista käy-tössä olevista sanomista. Kuvan alle on myös lisätty linkki SWIFT:n nettisivuille, josta löy-tyy lisätietoa sanomista ja niiden sisällöstä. Sanomien sisältöä tarvitsee käydä tarkemmin läpi silloin, kun sanomien prosessoinnissa ilmenee ongelmia.

Ensimmäinen päivittäin tarkastettava asia on mahdollisten virhetilassa saapuneiden sano-mien tarkistaminen. Sanoma saapuu virhetilassa usein siksi, että jokin sanoman kenttä

rikkoo tiettyä määrämuotoa. Esimerkiksi väärässä muodossa oleva sanoman luomisaika avauksen kentässä 13E. Siinä päivämäärän ja kellonajan on oltava muotoa vuosi, kuukausi, päivä, tunnit ja minuutit ilman välimerkkejä esimerkiksi: 201901281411 (28. Tammi-kuuta 2019, kello 14.11). Toinen yleinen syy virhetilaan on se, että jokin pakollisista sanoman kentistä on tyhjä. Virheen ilmetessä on kolme vaihtoehtoa: pyydetään pankkia korjaamaan virhe, korjataan virhe itse, tai siedetään sitä. Myyjän pankki ei pysty korjaamaan kaikkia virheitä, jotka on tehty sanomaan jo ostajan pankissa. Virheen ollessa tarpeeksi merkittävä, ei järjestelmä anna prosessoida sitä eteenpäin. Tällöin korjaus on tehtävä joko itse tai pankin toimesta. Muutossanomalla (776+707) voidaan korjata itse remburssin sisällössä olevia virheitä, mutta ei virhetilaan johtavia virheitä. Joskus virhe on niin huomattava, ettei sanoma päädy edes GlobalTrade -järjestelmään.

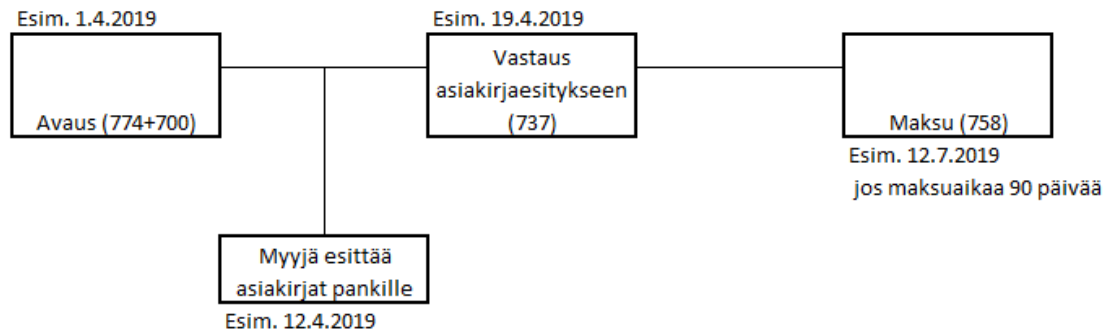
Toinen kohta päivittäin tarkastettavien listalla on uudet avaukset (774+700). Avaus ei saa jäädä uusi-tilaan, kun se saapuu. Yleensä avaus siirtyy suoraan prosessoitu-tilaan saapuessaan. Jos avaus jää uusi-tilaan, tulee syytä ensin tutkia ja sitten päivittää sen tila prosessoiduksi. Sama koskee myös kolmannen pankin tekemää avausta (780+710) ja siirrettyä avausta (782+720). Avaus pitää aina käsitellä sanomista ensimmäisenä, eikä GlobalTrade -järjestelmä edes salli käyttäjän edetä niin sanotusti väärässä järjestyksessä.

Myös uusi-tilaan jääneet muutokset (776+707), vapaamuotoiset sanomat (799+789) ja apusanomat (759+725) tulee tarkistaa. Uusi-tila tarkoittaa sitä, ettei muutos tai vapaamuotoinen sanoma ole prosessoitunut remburssille. Virheetön muutos tai vapaamuotoinen sanoma prosessoituu yleensä automaattisesti remburssille. Jos sanomassa ei ole virheitä, tulee se prosessoida käsin. Mikäli sanomasta löytyy virhe, tulee se selvittää ennen prosessoimista. Tärkeintä siis on, että remburssilta löytyvät kaikki siihen liittyvät sanomat, jotta mikään tieto ei jää saamatta.

Kuudennen luvun viimeinen kohta on oikeiden tarkastelijoiden tarkistaminen. Remburssin tarkastelijoiden määrä ei saa koskaan olla nolla. Nolla tarkoittaa sitä, ettei remburssia ole kohdennettu millekään yksikölle, ja että remburssi nähdään vain Treasury tasolla. Tällöin tulee tarkistaa mille yksikölle remburssi kuuluu ja lisätä kyseinen yksikkö tarkastelijaksi. Mikäli remburssi on kohdennettu väärälle yksikölle, tulee väärä yksikkö poistaa ja korjata oikea yksikkö tarkastelijaksi. Remburssi on mahdollista suunnata myös tietylle käsittelijälle yksikön sisällä lisäämällä tietty henkilö tarkastelijaksi.

Ohjeen seitsemäs ja viimeinen luku kertoo, miten Metsä Groupissa prosessoidaan remburseja ja niihin liittyviä sanomia. On hyvin tärkeää, että käsittelijä ymmärtää remburssin rahoitusvälineenä ja tuntee sen erityispiirteet. Myös SWIFT sanomien liikkuminen ja sisältö

tulee olla käsittelijälle tuttua. Ennen prosessoinnin aloittamista tulee remburssista selvittää tietyt seikat lukemalla avaussanomien kenttiä. Näitä tärkeitä seikkoja ovat muun muassa maksuehdot (42P), remburssin kokonaissumma ja valuutta (32B), edunsaaja eli yksikkö (59), myytävä tuote (45A), asiakas eli remburssin avaaja (50) sekä remburssin vahvistustiedot (49). Nämä kaikki tiedot löytyvät yleensä avauksen (774+700) tiedoista, jotka ovat myös esitetty kuvassa 13.

Kuva 16. Esimerkki sanomien saapumisesta GlobalTrade -järjestelmään.

Koko prosessointiketju tehdään harvoin suoraan putkeen, sillä kaikki sanomat eivät saavu samaan aikaan. Tätä on hahmotettu kuvassa 16. Kuva 16 on esimerkki sanomien saapumispäivämääristä GlobalTrade -järjestelmään. Tavoitteena on, että jokainen sanoma prosessoidaan silloin kun se saapuu. Eli yksinkertaisimmassa tapauksessa ensin prosessoidaan ja käsitellään avaus silloin kun se saapuu (1.4.2019), avauksen jälkeen tehdään pankille asiakirjaesitys (12.4.2019), sitten käsitellään vastaus asiakirjaesitykseen (19.4.2019) ja viimeiseksi käsitellään maksu (12.7.2019).

Avauksen prosessointi alkaa nimien ja sisäisten tietojen päivittämisellä. Remburssin käsittelyn tässä vaiheessa käy ilmi, jos asiakkaan tai pankin tiedot eivät löydy tietojärjestelmästä. Pääkäyttäjän tulee kirjata puuttuvat tiedot järjestelmään ennen prosessoinnin jatkamista. Tämän jälkeen tulee tarkistaa sisäiset tiedot, joista löytyy tieto mahdollisesta remburssin vahvistuksesta.

Myös vastuullinen yksikkö tulee aina ilmoittaa ennen kuin järjestelmä antaa käyttäjän tehdä asiakirjaesityksen pankille. Yksi asiakirjaesitys vastaa aina yhtä tavaraerän lähetystä. Yhdellä remburssilla voi olla yksi tai useampi tavaraerän lähetys, kuitenkin aina niin monta, kuin on ostajan kanssa sovittu kauppasopimuksessa, tai myöhemmin muutoksessa. Myyjä lähettää tavaraerän matkaan ennen kuin se esittää asiakirjat omaan pankkiinsa.

Pankki tarkistaa lähetetyt asiakirjat ja vastaa niihin lähettämällä 737:n eli vastauksen asiakirjaesitykseen. Pankki voi joko todeta asiakirjaesityksen olevan puhdas (Clean) eli virheetön ja sopimuksen mukainen tai poikkeava (Discrepancy). Mikäli pankki hylkää asiakirjat virheellisinä, tulee myyjän yleensä korjata poikkeavuudet asiakirjoissa ja lähettää ne uudelleen pankille, tai myyjän tulee pyytää ostajaa ja pankkeja hyväksymään virheet. Kun pankki hyväksyy asiakirjat, käyttäjä vie hyväksynnän (737) remburssin asiakirjaesitykselle.

Viimeinen vaihe on maksun käsittely sekä remburssin arkistointi. Käyttäjän tulee tarkistaa, että maksu vastaa asiakirjaesityksessä esitettyä summaa. Maksusanoma kulkeutuu automaattisesti oikealle asiakirjaesitykselle, jos kaikki on tehty GlobalTrade -järjestelmässä oikein. Maksun käsittelyyn kuuluu kulujen tarkastaminen ja niiden korjaaminen, mikäli ne on ilmoitettu pankista väärin tai mikäli ne ovat järjestelmässä väärin. Lopuksi käyttäjä arkistoi asiakirjaesityksen maksuineen. Kun koko remburssi on käsitelty ja tiedetään ettei siihen ole tulossa enempää sanomia, voi käyttäjä arkistoida koko remburssin.

5 Pohdinta

Digitalisaatiosta huolimatta vientiremburssin sähköinen käsittely vaatii vielä paljon ihmisen suorittamaa manuaalista työskentelyä. Asiakirjojen sähköinen siirtely on kuitenkin nopeutanut prosesseja huomattavasti. Kehityksen uskotaan muuttavan toimintaa vielä entistä automaattisemmaksi. Siihen asti tarvitaan kuitenkin vielä ohjeita työskentelyyn sekä ammattitaitoisia työntekijöitä suorittamaan vientiremburssien käsittelyä ja prosessointia. Ohjeiden kirjoittaminen ja remburssien käsittely vaati syvällistä tietämystä remburseista, SWIFT-sanomista ja standardeista sekä syvällistä sähköisen remburssikäsittelyalustan tuntemusta. Tärkeää on myös pysyä ajan tasalla, kun eri vientiremburssitoimijat päivittävät toimintojaan. Ulkomaan kauppa ei ole vielä lopullisessa muodossaan, joten muutoksia on luvassa vielä tulevaisuudessakin.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä Metsä Group Treasuryn sisäiseen käyttöön ohje GlobalTrade -järjestelmän käytöstä ja vientiremburssin sähköisestä prosessoinnista järjestelmässä. Tavoite saavutettiin ja produkti oli onnistunut ja toimeksiannon mukainen. Ohje otettiin käyttöön sen valmistuttua, eikä siitä ole ollut huomautettavaa. Allekirjoittaneen kollega summaa käyttöohjeen käyttäjäkokemusta sanomalla ohjeen olevan yksityiskohtainen ja helppolukuinen. Myös sisällysluettelo sai kehuja, ja kollega kertoo sen helpottaneen oikean kohdan löytymistä ohjeesta. Kyseinen kollega on uusi pääkäyttäjä, joka aloitti GlobalTrade -järjestelmän käytön ohjeen valmistuttua. Hän käyttää ohjetta päivittäin, ja hän kokee päässeensä tutustumaan hyvin Trade Financeen ja niihin liittyviin työtehtäviin ohjeen avulla.

Ohje on standardoinut pääkäyttäjän työtehtäviä ja jopa lyhentänyt työtehtäviin käytettyä aikaa. Aikaisemmin pääkäyttäjän työtehtävät ovat olleet henkilökeskeisiä ja nojanneet pääkäyttäjän muistiin, osaamiseen ja omiin muistiinpanoihin. Nyt ohje on helposti kaikkien pääkäyttäjien saatavissa ja tarvittaessa pääkäyttäjän muokattavissa. Uuden pääkäyttäjän kouluttaminen on helpompaa, kun tekemiselle löytyy tarkat ja hyvin suunnitellut ohjeet.

Ohjeen tekeminen olisi ollut mahdotonta ilman vientiremburssin erityspiirteiden ja toiminnan syvällistä ymmärtämistä. Myös GlobalTrade -järjestelmän ja SWIFT-sanomien opiskelu ja tutkiminen on ollut avainasemassa. Kaikki kuitenkin perustuu vientiremburssin luonteen ymmärtämiseen, ja siihen miksi kaikki nämä toimijat, ratkaisut ja osapuolet tarvitaan turvalliseen ja luotettavaan kaupankäyntiin.

Trade Financen työntekijöiden vahva ammattitaito ja apu on ollut ongelmatilanteissa korvaamatonta. Ilman heidän tarjoamaa koulutusta allekirjoittanut ei olisi pystynyt ohjetta kirjoittamaan. Ilman kollegoiden tarjoamaa apua ja tukea olisi produkti myöhästynyt aikataulusta.

Tästä opinnäytetyöstä lukija oppii tunnistamaan vientirahoituksen eri muotoja, ja miten sähköiset vientiremburssisanomat liikkuvat myyjän ja pankin välillä. Myös sähköiset sanomamuodot ja standardit tulevat lukijalle tutuksi. Tarkoitus on, että lukija saa käsityksen siitä, mitä vientiremburssin sähköinen käsittely vaatii.

Produktista tulisi oppia GlobalTrade -järjestelmän pääkäyttäjän perustyötehtävät ja tavanomaisen remburssisanoman käsittely. Produkti ohjaa myös käyttäjänsä oppimaan SWIFT-sanomien sisältöjä ja niiden standardin mukaista liikkumista. Produktin hyödynnettävyys ei ole laaja-alaista, mutta sitäkin tärkeämpää niille harvoille, joille ohje on suunnattu.

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantajan eettisiä periaatteita noudattaen ja tässä työssä on noudatettu tämän lisäksi yleisiä hyviä tapoja ja hyviä eettisiä arvoja. Eettisyydestä kertoo muun muassa se, ettei Metsä Group jaa salaiseksi luokiteltua tietoa itsestään tai liikekumppaneistaan. Tämän työn ja produktin tekeminen on ollut avointa ja läpinäkyvää, ja siinä on otettu myös liikekumppaneiden ja sidosryhmien etu huomioon. Vastuullisena työnantajana Metsä Group on myös halunnut panostaa allekirjoittaneen ammatilliseen kehittämiseen tarjoamalla mahdollisuuksia kehittää itseään ja osaamistaan.

Tutkimuksen aikana tuli esille useita jatkotutkimusehdotuksia, joilla tätä työtä voisi täydentää tai jatkaa. Jokaisesta ehdotuksesta pystyisi kirjoittamaan oman opinnäytetyönsä tai tutkimuksensa. Esimerkiksi tuontirahoituksesta voi koota samantyyppisen kokonaisuuden, kuin vientirahoituksestakin.

Tässä työssä keskityttiin vain aiheenrajoituksen mukaisiin asioihin. Aiheen ulkopuolelle jäi kuitenkin useita mielenkiintoisia aihepiirejä, jotka liittyvät vientiin. Itse kuljetukseen liittyvät seikat ovat tärkeä osa vientiä, joten niiden selvittäminen voisi lisätä työn arvoa. Esimerkiksi vientilausekkeet ja eri kuljetusmuodot olisivat hyvä lisä aiheeseen. Pankin puolen näkeminen näissä asioissa olisi myös mielenkiintoinen osa-alue. Esimerkiksi tutkimus remburssi asiakirjojen tarkistamisesta ja remburssisanomien korjaamisesta olisi mielenkiintoinen lisä.

Myös aiheen ulkopuolinen remburssisanomaviestintä olisi mielenkiintoinen tutkimuskohde. Koska työssä keskityttiin vain myyjän ja myyjän pankin väliseen viestintään, voisi työtä laajentaa myös kertomaan mitä ja miten pankkien välillä viestitään. Myös myyjän ja ostajan välinen kauppasopimusneuvottelu sopisi viestintäaiheiseen työhön.

GlobalTrade -järjestelmä on yksi alusta, jolla voi käsitellä vientiremburssisanomia. Olisi mielenkiintoista nähdä mihin ratkaisuihin esimerkiksi kilpailijat Bolero ja Surecomp ovat päätyneet remburssisanomien käsittelyssä. Myös täysin erilaiset remburssinkäsittelyn ratkaisut olisi loistava aihe opinnäytetyöksi.

Vientiremburssisanomat eivät ole ainoita sanomia, jotka kulkevat SWIFT MT798:n alla. Näiden muiden sanomien avaaminen olisi varmasti opinnäytetyön laajuinen tutkimusaihe. Myös näiden muiden rahoitusvälineiden käsittely GlobalTrade -järjestelmässä olisi hyvä jatke työlle. Sähköinen asiakirjaesitys on mielenkiintoinen ja pian ajankohtainen aihe. Kun asiakirjoja ruvetaan esittämään Suomessa laajemmin täysin sähköisesti, olisi siinä myös oiva tutkimuskohde.

SWIFT on jossain määrin epäonnistunut tehtävässään standardisoida vientiremburssien sisältö, sillä sisällöissä on paljon variaatioita osapuolista (pankeista ja ostajasta) riippuen. Allekirjoittanut on huomannut myös, että kaikki sanomat eivät noudata SWIFTin määrittelemää muotoa tai sisältöä. Tämä ei aina vaikuta prosessointiin kielteisesti ja sanomien käsittely saattaa onnistua vanhentuneesta sanomasisällöstä ja sanomamuodosta huolimatta.

Myös sanomatyypeissä on epä johdonmukaisuutta. Esimerkiksi vientiremburssien yhteydessä ei SWIFT MT798:n mukaan saisi käyttää vapaata sanomamuotoa (799+789). Moni pankki saattaa kuitenkin käyttää tätä sanomamuotoa esimerkiksi korvaamaan muutos-sanoman tai vastauksen asiakirjaesitykseen. Näissä tilanteissa ongelma piilee usein siinä, että kaikilla pankeilla ei välttämättä ole osaamista tai välineitä tehdä kaikkia sanomamuotoja, jolloin pankki joutuu korvaamaan sanoman jollakin toisella sanomalla. Tämä ei tietenkään ole toivottavaa kenenkään näkökulmasta.

SWIFT tekee kuitenkin arvokasta työtä tuodessaan kaupan osapuolia yhteisen toimintatavan ja viestintäalustan piiriin. Tekemistä kuitenkin vielä riittää tämän tavoitteen saavuttamiseksi. SWIFT:n olisi kuitenkin hyvä pitää mielessä pankkien ja asiakkaiden eri lähtökohdat tehdessään muutoksia ja päivityksiä. Muutokset, joita kaikki SWIFT MT798 muotoa käyttävät osapuolet eivät pysty hyödyntämään, eriarvoistavat tekemistä.

Toisena ongelmana voidaan pitää GTC:tä koskevan tiedon vähäisyyttä. Tähän opinnäytetyöhön ei saatu tarkkaa kuvausta GTC:stä tai GlobalTrade -järjestelmästä siksi, että tietoa ei yksinkertaisesti löytynyt julkisista ja luotettavista lähteistä. Myöskään GlobalTrade -järjestelmästä ei löytynyt tarkempaa ohjelmakuvausta tai edes kuvia järjestelmästä. Allekirjoittanut olisi halunnut liittää kuvia itse GlobalTrade -järjestelmästä opinnäytetyöhönsä, mutta se ei edellä mainitun takia ollut mahdollista.

Tiedon vähyys vaikuttaa tiedon luotettavuuteen. Allekirjoittaneen on ollut paikoin haastavaa arvioida tiedon luotettavuutta lähteiden vähäisyyden vuoksi. Epävarmoissa tilanteissa allekirjoittanut on mieluummin jättänyt asian lisäämättä työhön, kuin ottanut riskin tiedon paikkansapitävyydestä. Vientirahoituksen eri muotojen kirjoittamisessa taas saattoi paikoin olla jopa liikaa tietoa. Tietoa joutui arvioimaan aivan uudella tavalla, kun monella eri lähteellä tuntui olevan omia näkemyksiä asioista. Allekirjoittanut kokee kuitenkin osanneensa valikoida ja arvioida lähteitään hyvin ja kriittisesti.

Allekirjoittanut tutki myös mitä lähteitä muut vientirahoituksesta opinnäytetöitä kirjoittaneet olivat valinneet. Näistä lähteistä allekirjoittanut valitsi luotettavimpia lähteitä omaan opinnäytetyöhönsä. Lisäksi allekirjoittanut halusi enemmän ulkomaisia lähteitä työhönsä, sillä suomenkielisiä lähteitä vientirahoituksesta on niukasta. Englanninkielisiä lähteitä on paljon, ja niistä luotettavimman lähteen valitseminen on helpompaa.

Produktin tietojen oikeellisuus on testattu Metsä Group Treasuryn sisällä ottamalla ohjeet todelliseen käyttöön ja tekemisen tueksi. Ohjeessa ei ole todettu olevan epä johdonmukaisuuksia tai väärää tietoa. Produktin voidaan siis todeta olevan luotettava. Produktin luotettavuutta on kuitenkin ylläpidettävä tekemällä korjauksia ja muutoksia ohjeeseen prosessien ja toimintatapojen muuttuessa.

Allekirjoittanut toteaa opinnäytetyön tekemisen tuotteineen olleen mielenkiintoista ja monipuolista. Allekirjoittanut kokee projektin myös olleen hyödyttävää ja kehittäväää, jossa allekirjoittanut on pystynyt hyödyntämään sekä opintojaan että työelämässä kertynyttä asiantuntemustaan. Projekti on myös syventänyt allekirjoittaneen asiantuntemusta vientirahoituksesta sekä erityisesti vientirembursseista ja niiden käsittelystä sähköisellä alustalla. Projekti on edelleen lisännyt allekirjoittaneen kiinnostusta vientirahoitusta kohtaan.

Toimeksiantaja on auttanut allekirjoittanutta edistämään produktia sekä ammatillista uraansa ja osaamistaan. Toimeksiantajalta tullut tuki ja neuvonta on ollut korvaamatonta tämän työn kannalta.

Ammatillisessa kehityksessä allekirjoittanut näkee huimaa edistystä. Allekirjoittanut toteaa esimerkiksi huomaavansa aiempaa huomattavasti nopeammin, milloin SWIFT sanomassa on jotain vikaa, ilman, että sanoma on virhetilassa. Myös SWIFT sanomien kenttien tulkinta on nopeutunut ja tarkentunut huomattavasti. GlobalTrade -järjestelmä on myös tullut paljon tutummaksi ja sen käyttö luonnistuu nyt tehokkaammin ja ketterämmin, kuin koskaan aiemmin.

Lähteet

Aktia a : Vientiperittävän toimeksianto. Luettavissa: <https://www.aktia.fi/documents/10552/83737/vientiperittavan-toimeksianto-fi.pdf/dd444b65-ea86-4741-b636-83bc6a3c282c> Luettu: 20.2.2019.

Aktia b: Vientiremburssi. Luettavissa: <https://www.aktia.fi/fi/yrittysasiakkaat/ulkomaankauppa/vienti/vientiremburssi> Luettu: 25.3.2019.

Aktia c: remburssitermejä. Luettavissa: <https://www.aktia.fi/documents/10552/83737/remburssitermeja-fi.pdf/ea7d7333-3d41-41f6-a033-90ca5c388e40> Luettu: 26.3.2019.

Export.gov: Trade Finance Guide – Export Factoring 2016. Luettavissa: <https://www.export.gov/article?id=Trade-Finance-Guide-Chapter-10-Export-Factoring> Luettu: 23.2.2019.

Finnvera b. Ostajaluottotakuu. Luettavissa: <https://www.finnvera.fi/tuotteet/vientitakuut/ostajaluottotakuu> Luettu: 25.2.2019.

Finnvera a. Vientitakaous. Luettavissa: <https://www.finnvera.fi/tuotteet/takaukset/vientitakaous> Luettu 28.4.2019.

Global Trade Corporation 2018 a. About Us. Luettavissa: <https://www.globaltrade-corp.com/about-us/> Luettu: 19.3.2019.

Global Trade Corporation 2018 b. About Us – Our clients. Luettavissa: <https://www.globaltradecorp.com/about-us/our-clients/> Luettu: 19.3.2019.

Global Trade Corporation 2018 c. Solutions. Luettavissa: <https://www.globaltrade-corp.com/solutions/> Luettu: 19.3.2019.

Global Trade Corporation 2018 d. Solutions: Export documentary credit system. Luettavissa: <https://www.globaltradecorp.com/solutions/export-documentary-credit/> Luettu: 28.3.2019.

Grath, A. 2014. The handbook of international trade and finance: the complete guide for international sales, finance, shipping and administration. Kogan Page.

Helppi, M & Paloheimo, H. 2005. Ulkomaan kaupan rahoitus: riskit, maksuliikenne ja ratkaisut. Taletum Media Oy. Helsinki.

International Chamber of Commerce 2006. ICC Uniform Customs and practice for Documentary Credits 2007 revision– yhdenmukaiset remburssisäännöt. UCP 600.

Investopedia 2017. Bill of exchange. Luettavissa: <https://www.investopedia.com/terms/b/billofexchange.asp> Luettu: 24.2.2019.

Itkonen, J. 2015. Blogi: kiihdyttääkö digitalisaatio talouskasvua? Luettavissa: <https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2015-2/kiihdyttaako-digitalisaatio-talouskasvua/> Luettu: 15.2.2019.

KPMG 2019. Treasury management. Luettavissa: <https://home.kpmg/ru/en/home/services/advisory/management-consulting/finance-and-treasury-management/treasury-management.html> Luettu: 25.1.2019.

Logistiikan maailma: Perittävä ja remburssit. Luettavissa: <http://www.logistiikanmaailma.fi/osto-ja-myynti/ulkomaankaupan-maksamisesta/perittavat-ja-remburssit/> Luettu: 19.2.2019.

Maistraatti: hinnasto 2019. Luettavissa: <https://www.maistraatti.fi/hinnasto> Luettu: 24.2.2019.

Melin, K. 2011. Ulkomaankaupan menettelyt: vienti ja tuonti. AMK-kustannus Oy.

Metsä Group 2018. Kestävästi metsästä. Metsä Group esite 2017. Luettavissa: <https://www.metsagroup.com/en/Documents/Publications/Metsa-Group-kestavasti-metsasta-2017.pdf>. Luettu: 18.1.2019.

Metsä Group. Yhtiö. Luettavissa: <https://www.metsagroup.com/fi/yhtio/Pages/default.aspx>. Luettu: 14.1.2019.

Metsä Wood 2019. Tuotteet - Kerto LVL. Luettavissa: <https://www.metsawood.com/fi/tuotteet/kerto/Pages/Kerto.aspx>. Luettu: 18.1.2019.

Mikkilä, J. 2015. Tieteen termipankki: konossementti. Luettavissa: [http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:konossementti_\(esineoikeus\)](http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:konossementti_(esineoikeus)) Luettu: 19.2.2019.

Nordea 2014. Customer story: Volvo Group-a road map for optimized trade finance. Luettavissa: https://www.nordea.com/Images/33-74109/Volvo_Nordea_Case_Study.pdf?Inkid=com-uk%7CTradeFinance%7CInsights%7Cweb Luettu: 27.3.2019.

Nordea 2015. SWIFT MT798-Interchange for multi-banking corporates. Luettavissa: https://www.nordea.com/Images/37-26733/2015_TP_TF_FACTSHEET_MT798_Web.pdf Luettu: 27.3.2019.

Nordea 2018. IBAN-tilinumero ja BIC-koodi. Luettavissa: <https://www.nordea.fi/yritysasiakkaat/palvelumme/tilit-maksut/iban-tilinumero-ja-bic-koodi.html> Luettu: 3.2.2019.

Oma säästöpankki: standby-remburssi. Luettavissa: <https://www.omasp.fi/sites/default/files/attachments/170627-Tradefinance-A4-esite-STANDBY%20REMBURSSI.pdf> Luettu: 25.3.2019.

OP – IBAN-tilinumero ja BIC-koodi. Luettavissa: <https://www.op.fi/henkilöasiakkaat/paivittaiset/tilit/iban-tilinumero> Luettu: 3.2.2019.

Rahoittaja: Factoring on yksi laskurahoituksen muoto. Luettavissa: <https://rahoittaja.fi/factoring-yksi-laskurahoituksen-muoto> Luettu: 20.2.2019.

Suomen Metsäyhdistys. Sanasto - Kraftlaineri. Luettavissa: <https://smy.fi/sanasto/kraftlaineri-kraftliner/>. Luettu: 18.1.2019

Suomen metsäyhdistys. Sanasto - taivekartonki. Luettavissa: <https://smy.fi/sanasto/taivekartonki-folding-boxboard/>. Luettu 18.1.2019.

SWIFT 2019. About Us: Introduction to SWIFT. Luettavissa: <https://www.swift.com/about-us/discover-swift> Luettu: 11.2.2019.

SWIFT 2018 a. Error codes. Luettavissa: https://www2.swift.com/knowledge-centre/rest/v1/publications/ufec_20180720/2.0/ufec_20180720.pdf?logDownload=true Luettu 17.4.2019.

SWIFT. 2018 b. SWIFT for Corporates. Standards MT Messages Implementation Guide: Volume II - Trade Finance Standards. Luettavissa: <https://www.swift.com/our-solutions/corporates/drive-trade-digitisation/mt-798> Luettu 27.3.2019.

SWIFT. Ordering. Luettavissa: <https://www.swift.com/myswift/ordering/order-products-services/score> Luettu: 24.4.2019.

Vilka, H & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Tammi. Jyväskylä.

Yrityksen perustaminen: Finnveran laina ja alkutakaus. Luettavissa: <https://yrityksen-perustaminen.net/finnvera/> Luettu: 19.2.2019.